UNIVERSITAT

REVISTA UNIVERSITARIA DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA
Any 17. NOVA EPOCA. NUMERO 6 DESEMBRE 1974- GENER 1975

Editorial:
Després de les eleccions

Número monogràfic:
Moviment Estudiantil

SUMARI

EDITORIALS

- Després de les eleccions 3
- On és el passat, on el futur? 4
- La lluita dels PND 4

EXTRA MOVIMENT ESTUDIANTIL

- Nota de la Redacció 6
- Algunes notes sobre la perspectiva Revolucionaria i Socialista del Moviment Estudiantil. (Altisench) 6
- Cronologia (R.R. i A.A.) 7
- Sobre el Sindicat Democratic d'estudiants de la Universitat de Barcelona. (M. Montero) 12
- Per una interpretació del Moviment Estudiantil dels darrers anys (J. Fiol) 16
- Breu historia dels moviments d'estudiants durant la República. (Departament de Publicacions SDEUB) 17

EL REBOST D'EN PARNILS

- I Love, Olmedo, i love. 18

UN MES (equip Informatiu) 19

UNIVERSITAT no tornarà els originals que no hagi solicitat prèviament, i tampoc no hi mantindrà correspondència.

LES colaboracions signades, publicades a UNIVERSITAT, expresen l'opinió de llurs autors. Dins un marc de respecte a les seves idees, exposades amb la màxima llibertat, aquestes no pressuposen una identificació absoluta amb els nostres criteris, els quals estan exposats en les Editorials i les comunicacions anònimes.

EDITORIALS

DESPRÈS DE LES ELECCIONS

ha començat un nou trimestre del curs. Aquest conté una diferencia molt important en relació als, anteriors, i és la presencia d'una organització representativa dels estudiants. Això que avui tenim, cal recordar-ho, ha sigut un objectiu permanent del Moviment Estudiantil, explicitat en lluites de gran envergadura des de l'any 1956, i aconseguit durant alguns cursos. Es tot un proces, fet d'avanços i retrocessos, de victories importants i alhora derrotes.

L'experiencia d'aquest primer trimestre del curs 1974-75 significa una victoria pel Moviment Estudiantil a Catalunya. Amb la realització de les eleccions s'ha superat l'impasse d'aquests ultims anys en que el Moviment Estudiantil tenia grans dificultats per fer-se amb instrumentst adequate a la seva lluita i a la defensa dels interessos de tots els estudiants. Es clar que la politica del Ministeri dirigida a marginar tots els estudiants de l'orientació universitaria i de l'opinió publica, s'expresava clarament en la prohibició d'organitzacio estudiantil, i la mes ferotge repressió. L'aparició del decret -- i això ja ho hem dit en altres ocasions -- significa el reconeixement explicit de la derrota d'aquesta politica, la cual cosa no vol dir que els estudiants tindran a partir d'ara plena llibertat per discutir, reunir-se, per intervenir i per transformar la politica universitaria. Aquesta continuarà sent la batalla a lliurar. La diferencia esta en les noves armes que tenim a la nostre disposició i la debilitat de l'enemic, tant com a regim politic que està a las acaballes, com a politica universitaria totalment desprestigiada.

Precisament aquesta debilitat del Ministeri de les autoritats academiques s'ha posat de manifest en el mateix proces electoral. El temor que alguns companys podien tenir respecte al control del Ministeri sobre l'organització estudiantil no el confirma la realitat. De fet veiem com la lletra del decret no pot ser aplicada pel que fa al seu intent de burocratitzar l'organització estudiantil i restringir les seves atribucions. L'estructura sindical dels estudiants s'està consolidant en una linia autonomament decidida pels propis representants, i sovint acceptada de facto per les mateixes autoritats acadèmiques, utilitzant criteris propis pel que fa als representants sense quorum oficial, o l'elecció del delegat de facultat, o al funcionament i atribucions de les assemblees de representants o consells de facultat, despreocupant-se de la lletra del decret.

LA LEGALITAT COM A MITJA

Això confirma la idea de que l'objectiu que cal perseguir no és la legalitat per si mateixa, sino com a mitjà per construir la propia organització, i aquesta que sigui l'instrument al servei dels estudiants, que sigui un instrument de lluita. Aquesta idea i la pràctica conseqüent amb ella ha de reconciliar les opinions enfrontades, allà on hi siguin, en relació a l'utilització del Decret. Es la linia d'avenç en la qüestió organitzativa que configura la unitat dels estudiants entorn del seu programa, entorn a la seva lluita i les seves reivindicacions.

La victoria electoral, però, no nomes ha de servir per afirmar una linia propia de desenvolupament organitzatiu, sino sobretot per utilitzar-la com a plataforma reivindicativa, per l'exigencia de canvi en la Universitat.i en el sistema educatiu. Cal reconeixer autocriticament la manca -- exceptuant algunes facultats -- de conflictes i lluites per reivindicacions pròpies. I no és que els conflictes s'hagin de buscar. Els conflictes ja hi son al que cal es repaldral'n. Alguns exemples: continua el problema entorn a plans d'estudi, i mes quan es confirma que hi ha hagut conversacions entre Ministeri i autoritats acadèmiques sense consulta previa ni intervenció dels estaments afectats. Continua sent un problema la calitat de l'ensenyament i la prespectiva profesional, els

mètodes selectius al llarg de la carrera. Es tambe un problema permanent les condiciona d'estudi

(biblioteques, laboratoris, hospitals, transports, etc.,...). Els problemes hi son; cal pendre'ls entre mans amb decisió, formular les reivindicacions mes adients en cada cas, proposar-se les vies de lluita i negociació i fer que els representants compleixin amb el seu paper d'interlocutors, de dirigents estudiantils. Es aquesta la linia real de consolidació estudiantil.

La lluita per les reivindicacions estudiantils de qualsevol tipus conflueix amb una necessitat, que tot i sent vella, avui ha de passar en primer pla. Es l'activitat constructiva que va més enllà dels conflictes més inmediats, però que té una gran importància en la defensa de interessos estudiantils i cara a una correcta orientació universitaria. Ens referim a qüestions com les bases de treball, les sortides profesionals, activitats culturals, publicacions, etc. Això significa posar dempeus tota una xarxa de mecanismes que treballin diariament i no ocasionalment, significa reivindicar tot un conjunt de mitjans financers i mecanismes de relació que fins avui se'ns ha privat.

ESTRATEGIA CAP A LA DEMOCRACIA

Dins aquesta perspectiva volem destacar una qüestió d'especial importancia, i que afecta no tant als estudiants d'avui com els de demà, pero que l'organització estudiantil d'avui ha de pendre com a responsabilitat seva. Ens referim a la Llei de Selectivitat, a aplicar el proper curs. Cal formularse tota una estrategia que posi de relleu, de nou, aquest conflicte, i fagi de l'exigencia de la seva derogació una reivindicació incontestable, una gran lluita de tot el poble contra la politica universitaria.

Aquest conjunt d'activitats s'orienta, tant per raons internes universitaries com per raons externes en relació a la proximitat del canvi politic, a la gestació i concreció d'una voluntat de renovació universitaria, de transformació democratica. En aquesta linia correspon al Moviment Estudiantil plantejar-se la seva presencia en tots el organs de gestió universitaria, jugant alli el seu paper renovador, exercint el dret a intervenir en els organs de decisió, lluitant per la seva democratització, creant-ne de nous des de l'organització estudiantil i d'acord amb els sectors mes avançats dels professors.

Es tot aquest conjunt d'activitats el que configura un autentic Moviment Estudiantil de masses, que treballa i lluita amb unes idees i uns objectius clars, que està organitzat i que té una presencia de primer ordre en la lluita del nostre poble per la llibertat.

ON ES EL PASSAT, ON EL FUTUR?

EL SAINET

La vida oficial en aquest país és un sainet. A l'hora de redactar aquestes ratlles s'ha clos la funció al "Consejo Nacional" (del Movimiento). Tothom ha jugat el seu paper. Alguns no han aparegut a L'escena, s'han esfumat a darrera hora (Girón, Blas, ...). D'altres s'han abstés: Don Garicano!! Ja tenim Asociaciones "dentro de lo que cabe". Iefectivament hi cap molt poc, no res. Amb dificultats els qui fa 35 anys que viuen de les rendes d'una llunyana victoria. Els personatjes del sainet: "Antiguos Combatientes", "AVEPA", "Hermandad del Maestrazgo", ... L'Espanya real, les diverses corrents socials i polítiques del país... no existeix pel "Consejo Nacional". El seu nom és un altre. Qualsevol semblança amb la realitat es pura coincidencia.

El show escenificat al Palau del Senat tenia un personatge d'excepció. Actor i espectador el senyor Arias contemplava com la via aperturista feia aigües per totes bandes. Els mateixos que van desarticular el seu Govern, bloquejaven ara qualsevol opció timidament oberturista. Qui s'associarà dins el Movimiento? Qui --dels qui representen quelcom en el país-- acceptarà col.locar-se en tan inèdmoda situació? Als qui anava dirigida l'operació obertura, Tàcitos, Demòcrata Cristians intra-muros, Editorial catòlica, ..., ja han donat a entendre que no hia ha lloc per a ells dins tan singular Decret. L'oposició democràtica, natutalment, ha manifestat el seu rebuig per la maniobra de vell antuvi. Fins avui, només ha relliscat el senyor Fraga, i el Comte des de l'ombra. Es el ressó públic del que es respira per la Sarsuela. L'oportunisme i el Carrerisme fins a darrera hora. Però de quin centre parla el senyor Fraga? Quina nova ilusió es aquesta? La rentrée fragutsta a Barcelona ha suscitat més silencis que no pas adhesions. Pocs acceptaran l'aventura associacionista dins el Movimiento, dins la Dictadura. Avui que tothom es preocupa pel futur, aquesta mena d'hipoteques fan més por que una pedregada.

Sí, la consciència de la impossibilitat evolutiva del règim, de la necessitat de la ruptura, es està impregnant ràpidament els sectors més reticents i tímids del país. L'atllament del continuisme dictatorial associat o sense fer-ho, és avui una realitat incontestable.

E PUR SI MUOVE

Perquè malgrat la paralissi inmovilista del règim, el país es belluga; i de quina manera! L'acord unitari entre totes les forces de l'oposició democràtica està al caure. La creació de la Junta ha accelerat moltissim aquest procés. El PSOE i la DC mitjançant declaracions col.legiades o per boca dels seus dirigents, han proclamat clarament la necessitat de la unitat sense exclusions, la necessitat de la RUPTURA DEMOCRATICA. S'ha eliminat aixi una zona d'ambigüetats i reticències que només afavoria la dictatura. La relació de la J.D. amb aquests sectors de centre-esquerra està molt avançada. La coincidència política esencial portarà a la propera solució de les diferències formals que encara existeixen.

En els sectors decebuts per l'engendre associacionista, Tàcitos i companyia, s'està produint un corriment polític cap a posicions conseqüentment democràtiques que ve a coincidir feliçment amb el procés unitari dins l'oposició democràtica. Els propers dies seràn decisius en la formalització i i vocalzament de l'alternativa democràtica.

L'alternativa, les posicions de ruptura, son ja un nucli d'atracció massa poderós per poder ser bloquejat per la pirueta del Consejo Nacional. El cicle polític s'està tancant. Democràcia o Dictadura igual ruptura o continuisme. L'equació no té volta de full. Molts l'han apresa ja, d'altres, a corra cuita, estudien tan elemental lliçó. Aquests dies son decisius pel futur. Tothom s'orienta vers un demà proper i indubtablement democràtic. Que queden Comptes i Embaixadors que com alternativa del sainet ofereixen la Sarsuela? Allà ells!! Aquesta mena d'espectacles estan tan "demodés" que no hia ha "retro" que els reactualitzi.

I si l'hemicicle polític està animat, el país el nostre poble, no es queda curt. La lluita de la classe obrera i dels sectors populars està assolint una extensió, amplitud i maduresa fins ara desconegudes. El combat obrer i popular es projecta amb una força aclaparant sobre la situació política. La lluita del nostre poble esdevé l'element esencial del canvi democràtic. Es l'imatge del país real, la negació de la farsa oficial. Es un combat diari, constant, sense vacilacions, contra la dictadura; és la lluita de la llibertat.

TEST

Quina és la distancia (en anys llum) que separa el Consejo Nacional del Movimiento de la SEAT en lluita?

On és el passat, on el futur? La solució, DEMA.

LA LLUITA DELS PND

L'assemblea autoritzada del Personal No Docent (PND) de la Universitat Central de Barcelona el dia 6 de Setembre va suposar el reconeixement públic i oficial d'un moviment iniciat tres anys abans. Reconeixement que era una victòria més del PND enfront l'Administració (que els nega el dret a sindicar-se i associar-se), a la que obligava a iniciar un diàleg i a tenir pressent que una lluita àmpliament assumida mai no es frena amb la repressió (el comiat de l'any passat de bastants companys no va frenar en absolut el procés ascendent del moviment del PND).

Amés, l'assistència massiva a L'assemlea, la ratificació de la plataforma reivindicativa presentada al Rectorat i el mateix procés seguit a partir d'aquesta primera assemblea autoritzada confirmen l'encert en l'orientació del moviment del PND.

Abans de passar a valorar la situació actual, és necessari entendre la seva problemàtica. El PND és un treballador al servei d'un organisme de l'Estat (la Universitat en aquest cas). La definició que acabem de donar és la que correspón a un funcionari públic però resulta que de 500 PND que té la Universitat Central (entre subalternes, administratius, bibliotecàries i tècnics) tan sols 50 són funcionaris. Els altres desconeixien la seva situació contractual i es trobaven amb autèntiques muralles a l'hora de reclamar (a qui? a on?, com?). Per tant, el seu primer objectiu era que es "reconeixés la seva existència" per saber a què atenir-se. (L'ordenació laboral corresponent en cas de tenir un contracte laboral, o els estatuts de funcionament en cas de ser-ho).

LA PLATAFORMA REIVINDICATIVA

Per això la plataforma reivindicativa és molt concreta però oberta a vàries solucions:

1/Regulació de categories, sous, i complements d'acord amb el treball que es ve realitzant.

2/Readmissió dels acomiadats i reconsideració dels trasllats.

3/Pagament de trienis i la quinzena paga.

4/Fulla de salaris mensual.

5/Reconeixement d'una plantilla de la Universitat de Barcelona, amb la totalitat dels PAD actualment en funcions i d'acord amb la categoria real.

6/Reglamentació i regulació dles drets i deures del PAD a nivell professional, econòmic, etc.

7% Participació del PAD en la gestió de la Universitat de Barcelona.

La consecució de les quatre primeres reivindicacions solucionen el problema immediat i considerem que estava únicament en mans del Rectorate el atendre-les; les tres últimes necessiten l'aprovació de L'Administració, però regularien defitivament les victòries parcials aconseguides.

Vo obstant i malgrat la bona disposició mostrada al Setembre pel Rector, aquest "va de barèizer del mapa" i el que l'ha substituït en el "diàleg" amb el PAD ha estat el Gerent -el conegut policia i estafador Sr. Bermejo-, el qual s'ha negat fins ara a atendre les reivindicacions.

Davant d'aquesta situació, en una Assemblea es va decidir exigir del Rectorat el que paguessin el viatge i acompanyessin a Madrid a una representació de la comissió a fi de plantejar directament als organismes superiors de l'Administració el conflicte i obtenir-unes vies de solució.

El resultat d'aquest viatge ha estat molt fructífer. "Madrid" ha dit que els contractes donats per la Universitat són il.legals, que la nostra situació contractual és, de fet, laboral. i en tant que Organisme Autònom D'Administració, la Universitat és la única que pot i ha de regular la situació. Amb tot això -- s'acaba el problema de a qui?, a on? i com? i la Universitat es veu obligada a iniciar realment el diàleg per primera vegada sense avantatge.

Ara es tracta d'aconseguir el contracte laboral per escrit i la partida pressupuestària corresponent a la inclusió en plantilla de tots. El PAD, en reunions per diferentes categores decidirà quina d'aquestes opcions preferix i a l'assemlea general decidirà la postura a prendre per aconseguir-ho. La unitat i la persistència en unes reivindicacions justes han fet possible superar la confosa situació creada per la -- pròpia Administració; només s'ha recorregut a la força quan ha estat impossible altra via, però es recurrirà a ella sempre que sigui necessari i fins que no s'aconsegueixin totes les reivindicacions.

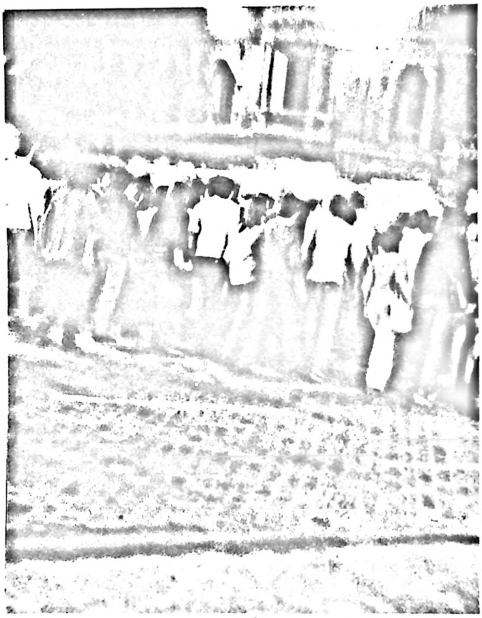

El procés de lluita seguit a la Universitat de Barcelona, les victòries aconseguides, han de ser estudiades pels PAD d'altres Universitats de Catalunya, per tots els universitaris.

El PAD ha trencat definitivament la seva tradicional postura de passivitat i s'uneix a la movilització per la reforma de la Universitat, per la reforma de -- L'Administració Pública.

Moviment Estudiantil

Nota de la Redacció

La redacció de *Universitat* ha considerat oportú dedicar aquest número al moviment estudiantil. La raó fonamental que ens ha mogut a fer-ho radica en que avui estem donant un pas important en la recomposició d'aquest com un moviment unitari i massiu. I avui, en el moment històric de la ruptura democràtica, és important plantejar'n-se en perspectiva els problemes *globals* de procedència, sentit i orientació de la nostra lluita. Per això hem optat, no per centrar'n-se en un únic tema(sigui Història, caràcter de classe o moment actual del combat estudiantil), sinó en un ampli ventall de problemes que avui és important aesclarir. Aquesta opció té inconvenients: no esgota els temes, deixa buits. Ho sabem. Però el moment no és el de tenir totes les respostes (a més a més, això només es hi passa als minerals) sinó d'obrir un ampli debat sobre els eixos de desenvolupament del moviment estudiantil.

No cal dir que, com sempre, els col.laboradors en aquest número han expressat sense cap mena de pressió o censura la seva opinió. Sabem que hi han aportacions insuficients o problemàtiques; però els debats es fan així, sense tenir d'entrada ni totes les respostes ni totes les raons. Esperem que de la discussió d'aquest número ens arrivin d'altres opinions i d'altres aportacions. Només voldríem fer mencció especial a dos articles:un, la *Cronología*. Es molt dficil donar una visió complerta de la Universitat d'aquests 30 anys darrers. Poden haver-hi oblits importants per falta de documentació o alguna inexactitut a pesar de la cura dels nostres col.laboradors per elaborar-la. Agraïrem tota mena de crítica i rectificació dels nostres lectors. L'altre article al que ens volem referir explícitament parla del moviment estudiantil a l'época de la II República. República. Reproduim el texte d'una comissió de treball del S.D.E.U.B. ES un documentt poc conegut. Per això hem cregut que valía la pena reproduir-ho. Estudiants de l'época i historiadors que l'han llegit hi veuen buits i un o altre detall poc precís. Com, a pesar de tot, la visió que dóna d'aquell periode és prou esclaridora hem cregut oportú entretant preparem un treball més aprofondit sobre el tema , de publicar-ho, essent com és un treball pioner sobre el tema

---

ALGUNES NOTES SOBRE LA PERSPECTIVA REVOLUCIONÀRIA I SOCIALISTA DEL MOVIMENT ESTUDIANTIL

La progressiva efervescència de les universitats europees a partir de mitjans de la dècada dels 60 i el co p de força que com a primera culminació d'aquell procés va significar el maig francès en la consciència de l'esquerra internacional, constitueixen, fen~omens que tanmateix ajuden a comprendre l'immediat interès que avui posseix el problema estudiantil.Quines causes socials motiven aquella efervescència, quina explicació sociològica i política es pot donar a la conflictivitat universitària?

Els comunistes dels pobles d'Espanya venim dient fa anys que aquest problema es inseparable del problema més global originat com a conseqüència del procés accelerat d'assalarització de les professions liberals i del treball intel.lectual en general. I, sens dubte, això no és sinó una de les conseqüències d'un fenomen previst ja per Marx fa més de cent anys:el fenomen de la proletarització creixent de les capes mitges en el capitalisme avançat.

Però la forma específica de proletarització del treball intel.lectual està relacionada amb el desenvolupament de les forces productives pota el capitalisme monopolista d'estat.El procés d'acumulació en aquesta etapa del capitalisme es realitza prioritàriament per la via de la *plusvàlua relativa* es a dir, incidint el factor tecnològic d'una manera *qualitativament nova* i el procés de producció. La nova incidència de la tècnica, certament, no tindria res de particular; en realitat, la Revolució Industrial del segle passat la va consagrar, i no es veuria res especialment original en el fet de què es dongués avui. El tret qualitativament nou és la *cada vegada més estreta unió del progrés científic i del progrés tecnològic (1) en el propi si de la producció i, per tant, la introducció de la ciència, com a força productiva directa, en el procés productiu. (2)*

Ara bé, aquest desenvolupament de les forces productives determina a dos nivells la distribució de les classes socials en el procés de reproducció:

1/ Exigeix una qualificació intel.lectual del treballador i, en conseqüència, posa les bases per a una futura superació de la divisió entre treball manual i intel.lectual (3).

2/ Redueix el nombre necessari de força de treball i té com a conseqüència l'alliberament de la força de treball jovenil potencial.

Ambdues conseqüències del desenvolupament de les forces productives, permeten explicar el *conflicte* universitari. En primer lloc, les mides educatives adoptades pels agents polítics del gran capital als països de capitalisme avançat dirigides a qualificar la força de treball per adaptar-la al nou desenvolupament de les forces productives, ha estimulat l'ànsia d'educació entre els treballadors i les classes popilars i, el que es decisiu, els les ha mostrat la possibilitat històrica, -per l'alliberament de la força de treball- d'accedir a nivells superiors d'ensenyament. En segon lloc, l'alliberament progressiu de la força de treball jovenil, ha permès l'accés-també progressiu- de part de les capes populars als estudis superiors determinant el que coneixems per la noció de *massificació universitària*.

Però aquesta massificació ha engendrat problemes greus en l'equilibri econòmic capitalista. La funció social de la Universitat napoleònica clàssica era formar les èlites principals de direcció de la societat classista burgesa; tenia, per tant, una funció de reproducció social de la *jerarquia*. El procés de massificació universitària va quebrar aquesta funció i va amenaçar amb distorsionar el procés reproductiu jeràrquic del capitalisme monopolista d'estat. Va crear també un problema social

no meny s greu -la saturació del mercat de treball intel.lectual- que està en consonància amb el que - acabem d'assenyalar. Tots els països de capitalisme avançat van començar a prendre disposicions legals i directament polítiques per resoldre el problema: aquest, i no altre, és el principi bàsic de la política educativa del gran capital, la selectivitat. La selectivitat intenta acabar amb la massificació reconstruint l'arcaica i classista Universitat d'èlites. La selectivitat intenta regular -- l'afluència del mercat de treball evitant la saturació, el sub-empleu i.....el conflicte. La selectivitat és la peça clau, la línia mestra, en la solució monopolista del problema educatiu. Que, encara amb la massificacíó, falten-*objectivament*- metges o tècnics, que hi hagin avui possibilitats històriques *objectives* per a que tots els joves puguïn anar accedint als estudis superiors i que la política selectiva estigui en oberta contradicció amb això prova, no obstant, el següent: que la contradicció és ja irresoluble entre el progrés de les forces - productives i les relacions burgeses de producció, i que, aquella sols pot ser superada per l'esta--bliment de les relacions socials socialistes; i, a més, mostra, -d'una forma més aviat sobreestructural i menys bàsica que l'anterior-la crisi oberta de la civilització industrial capitalista als nostres dies.

El moviment universitari actual és el moviment sorgit en el marc d'aquestes condicions socials, a les condicions d"'agreujament tant bàsicament com sobreestructuralment de les contradicions del capitalisme monopolista d'estat. El seu nou origen social, però-sobretot-la perspectiva-de futurs assalariats dels estudiants, juntament a la saturació del mercat de treball intel.lectual el prefiguren com un moviment de tendències socialistes (4) perquè els motius bàsics de les seves reivindicacions solament tenen solució plena en el marc d'una transformació socialista radical de les relacions de producció actuals, transformació en la que -dins del conjunt dels treballadors intel.-lectuals i en una sòlida aliança amb els treballadors manuals del camp i de la ciutat, es a dir, en el marc del nou bloc històric que aquestes forces estan formant- estan cridats a participar-hi.

Lluís Altisench

NOTES:

1/ Bernal ha sigut el primer en cridar l'atenció sobre aqu est fet a, per exemple, la seva *Historia social de la ciencia*. Les suggerències de Bernal foren recollides i investigades anys després en el treball del col.lectiu de R. Richta, *La civilización en la encrucijada*. La major part de les postures tecnocràtiques i desviacionistes ha estat correggides anys més tard per part de l'equip que va publicar l'any passat a Praga, sota el titol de *Man,Science and Technology*,els mous resultats de la investigació.

2/ El mateix Richta i alguns economistes comunistes com Yves Barel han sostingut que això prefigura un creixement *intensiu* futur d'aquestes forces en front del creixement merament *extensiu* propi de la Revolució Industrial.

3/Fa ja més de trenta anys em el seu *Gli intelectuali e l'organizatione de la cultura*, Gramsci apuntava ja aquest fenomen:

".....els tècnics de fàbrica no exerceixen cap funció política sobre la seva massa instrumental, o com a mínim aquesta és una etapa superada, és a dir, que les masses instrumentals, pee mitjà dels seus propis intel.lectuals orgànics, exerceixen una influència política sobre els tècnics"

Valqui aquesta nota com homenatge a la primerenca penetració de Gramsci.

4/ Encara que el que no es pot afirmar és que es tracti ja d'un moviment homogèniament socialista, ja que tant la massificació universitària com l'assalarització del treball intel.lectual són un procés *en curs*, no una tendència cristalitzada, tan perillós és, dencs, portar una política *merament* democràtica a la Universitat -com els nostres partits germans de França i Itàlia i, indirectament, els grups esquerristes que als 68 encaixaven el Moviment Estudiantil no sobre unes bases reivindicatives pròpies sinó com un moviment de solidaritat antiimperialista, amb la classe obrera,..... com pensar que ja és possible tirar endavant una política de masses centrada exclusivament en objectius socialistes.

CRONOLOGIA

1939.- Fi de la guerra civil: Perotge repressió arreu el país. A la Universitat són expulsats, detinguts o afusellats centenars de professors i estudiants. El gran nombre de càtedres vacants es omplert mitjançant un sistèma que serà denominat *oposiciones patrióticas* : l'important no és saber sinó tenir una llista de serveis a l'estat nacional sindicalista. Descens enorme del nivell científic dels estudis. Les Universitats esdevenen, fonamentalment, en centres d'adoctrinament falangista i catòlic conservador (en el sentit més integrista). Tots els serveis d' *Educación Nacional* passen a dependre del Ministeri de la Falange. Són dissoltes la F.U.E. (Federació Universitaria espanyola), la F.N.E.C. (Federació Nacional d'estudiants de Catalunya) i la resta d'organitzacions democràtiques. Es imposat el SEU (Sindicato Español Universitario) com a *Sindicato único y obligatorio*. Els grups de l'oposició democràtica inicien un llarg i penós treball de recomposició. La seva activitat és totalment clandestina o de tipus guerriller.

1940-45.- La total i absoluta influència falangista dins la Universitat serà consagrada amb la *Ley de Ordenacion Universitaria*, de 29 de juliol de 1943; un exemple de la seva influència: El SEU serà capaç d'enviar 2.000 universitàris a la División Azul. Però l'Opus Dei comença a moure els seus peons per infiltrar-se amb força a la Universitat. La primera passa serà donada amb la creació, l'any quaranta, del *Consejo Superior de Investigaciones Científicas*, sent MInistre d'Educació Ibáñez Martín, i que quedarà sota el control de la mafia blanca.

Les controvèrsies polítiques públiques a la Universitat es centren en els enfrontaments: carlistes-falangistes, monàrquics alfonsins-falangistes. Fins al 1942 no comença a haver-hi una rudimentaria agitació per part dels universitàris demòcrates. A Barcelona és especialment actiu (dins les condicions de l'època) el F.U.C. (Front Universitàri Català), que arriva a fer reunions de prop de 200 persones. La F.U.E. torna a aixecar cap a la Universitat de Madrid. Continúa la intensa repressió del feixisme.

1945-50.-Acaba la segona guerra mundial. Situació internacional difícil per al règim. Important increment de l'activitat guerrillera, l'any 45, que anirà minvant posteriorment, fins desaparèixer pràcticament a finals dels anys 50. El P.S.U.C., el P.C. i d'altres forces democràtiques es llancen amb força a l'impuls de l'activitat i lluita de masses, *allà on aquestes son*, simultaneament a l'abandó de l'opció guerrillera: comença la política de penetració als organismes legàls. Els fruits no es fan esperar: primeres vagues obreres importants; a destacar, les d'Euskadi, l'any 48.

La influència catòlic-conservadora a la vida universitària s'enforteix encara més. Es notori ja que la influència ideològica de Falange "pura" està en baixa. Al acabar la segona guerra, tots els serveis educatius passen del *Ministerio de la Falange al Ministerio de Educación Nacional* al crear-se la *Secretaría de Educación Popular*, on l'Opus té una forta influència. L'Opus comença a manifestar-se públicament.

Lleugera 'dolcificació' a la si del SEU amb l'anomenament de José María del Moral, com a cap nacional. Dins d'alguns grups de Falange comencen a aparèixer dissidències, com a les centúries *Alejandro Salazar* i *Ramiro Ledesma*. Aquests núclis d'oposició al govern, d'ortodoxia falangista al principi, aniràn derivant cap a posicions de tipus sindicalista pur.

El curs 46-47 veu aguditzar-se l'enfrontament entre estudiants monàrquics i el SEU, a conseqüència del manifest del Comité de Barcelona, repudiat pel govern. S'inicia una certa relació entre els grups monàrquics i l'oposició clandestina . Aquesta aconsegueix entrar en una segona fase de recomposició, caracteritzada pels avenços en la coordinació i l'augment de l'activitat agitatoria. La FUE aconsegueix, al 1946, crear comités de Districte a les principals Universitats de l'Estat i publicar una revista, PENINSULA, que tindrà vida efimera; reapareix la F.N.E.C. (englobant, entre d'altres, l'antic F.U.C.); néix a Euskadi la E.I.A. Es senten les bases de la reorganització dels estudiants comunistes.

Amb l'increment de l'activitat oposicional, la repressió s'accentúa; aixi, a principis del 47 amb motiu d'un registre al Liceo Francés de Madrid, es detingut el Comité Nacional de la F.U.E. Al desembre, un consell de guerra condemnarà als seus components a penes compreses entre 6 mesos i 3 anys de presó. Va ser el rpimer procés públic de post-guerra i desvetllà una gran expectació. Mesos després, tres dels convictes, Manuel Lamana Ignacio Faure i Nicolàs Sanchez Albornoz, s'evadiren de la presó de Cuelgamuros.

1950-57.- En plena guerra freda, el règim comença a sortir del seu aïllament internacional (Concordat amb el Vaticà, pactes amb els USA, entrada a la ONU...) Es la crisi de l'autarquia, tan a nivell econòmic com politic. Increment de la lluita obrera. Reestructuració del govern feixista, donant entrada a monàrquics, catòlics i lliberals (Ruiz Giménez, més flexible, sustitueix Ibáñez Martín com a ministre d'Educació).

La influència de Falange dins el professorat universitari minva vertiginosament. Junt al sector catòlic-conservador comença a tenir pès un sector lliberal (Laín Entralgo, rector a Madrid; Antonio Tovar, a Salamanca)) L'Opus continua la seva infiltració a la Universitat: en 1954 es crea el *Estudio General de Navarra*.

Les primeres accions massives estudiantils concideixen amb les grans vagues del poble barceloní, el març del 51, contra les pujades de les tarifes dels tranvies. Es clausurada, per primera vegada des de 1939, la Universitat de Barcelona, produint-se nombroses detencions. El juny, a Madrid, els estudiants es sumaren també a la protesta pel mateix motiu. Igualment a Madrid, el gener del 54, una manifestació pro gibraltar espanyol, al topar amb la policia, es transforma en una manifestació anti-govern. El règim fa responsable al SEU dels disturbis, i efectúa una severa purga dels seus quadres.

Al 55, l'enterrament d'Ortega i Gasset (tornat a la península l'any 48) es transforma en una expressió de la creixent oposició al règim que hi ha en els mitjans intel.lectuals. A finals del mateix any, s'intenta d'organitzar un anomenat *Congreso Nacional Universitario de Escritores Jóvenes*. La policia prohibí la seva realització, i la impedí a la pràctica efectuant nombroses detencions. Tota aquesta dinàmica, paralela a la paulatina incorporació a la Universitat dels fills de la petita burgesia, va desenvolupant l'esperit democràtic en el món estudiantil. Al concloure l'any 55, Laín Entralgo, rector aleshores de Madrid, va entregar un informe al govern en el que comunicava que *de acuerdo con una encuesta realizada en los últimos meses, el 90% del estudiantado de Madrid se había declarado al Movimiento Nacional... La fermentación existente entre las generaciones más jóvenes representa una amenaza pata el futuro político de la nación*. Estan posades les bases perquè aquest estat d'opinió es transformi en una lluita massiva contra el SEU i per l'auto-organització dels estudiants. Així, a primers de febrer de 1956 circulen profosament octavetes que demanen un CONGRES NACIONAL D'ESTUDIANTS: dins aquest clima, el cap del SEU del districte de Madrid, Jesús Gay, accedeix a realitzar eleccions per a consellers de curs. Les primeres han de tenir lloc a Dret. El dia anunciat se'n penedeix i intenta d'impedir-les. Es fan les eleccions, que són guanyades per primera vegada per estudiants no falangistes. El govern les invalida. Una expedició-càstic de Falange (varies centúries de la Guardia de Franco, primera línia del SEU i de l'escola de mandos José Antonio) invadeix la facultat. Els estudiants reaccionan coratjosament i expulsen els varis centenars d'agressors, manifestant-se al carrer a continuació, sota el crit de *Libertad*.

El 9 de febrer, dia del Estudiante Caido, s'enfronten a cops falangistes i estudiants anti-SEU. Quan la policia dispersa els qui s'estan barallant, resta a terra, ferit de bala (mai s'ha sapigut d'on sortí el tret), Miguel Alvarez, falangista no-universitàri. L'agitació s'exten a Barcelona, on s'aconsegueix la dimissió del Rector, que es sustituit per Garcia Valdecasas, que no fa més que incrementar la repressió. Les lluites culminen amb l'acte del paraninf on 600 estudiants es tanquen durant set hores per manifestar-se contra el SEU. La policia entra per primera vegada a aquesta Universitat i els estudiants són víctimes de la primera sanció col.lectiva: tots perden el curs. El govern culpa dels esconteixements a Ruíz Giménez, Ministre d'Educació, i a Fernandez Cuesta, Ministre Secretari General del Movimiento, per pretendre "democratitzar" la universitat. Són destituits. Al mateix temps, es

produeixen nombroses detencions entre els estudiants demòcrates. Els falangistes de la Vieja Guardia que restaven al SEU son definitivament substituits per buròcrates.

El periode culmina amb la celebració de la primera assemblea LLIURE D'ESTUDIANTS a Barcelona, que va desvetllar accions de solidaritata Madrid, Oviedo, Valladolid i Salamanca, i un clima d'expectació a Valencia i Múrcia. Comença a haver-hi una certa conexió de les lluites a nivell de tot l'Estat. Els grups de l'oposició democràtica, s'han reestructurat als mitjans estudiantils. Es recomposen amb força els comunistes; sorgeixen nous organismes com la U.D.E. (Unión Democrática Española), que engloba desde lliberals a socialistes, la N.I.U. (Nueva Izquierda Universitaria, a Catalunya N.E.U.) que serà germà del avui desaparegut F.L.P. (Frente de Liberación Popular) i el M.S.C. (Moviment Socialista de Catalunya) recupera certa vitalitat; es reagrupa la A.E.T. (Associacions d'estudiants Tradicionalistes), sota postures que prefiguren les del carlisme d'avui; cobra més gran importància, sobretot a Madrid, la A.S.U. (Asociación Socialista Universitaria); i a Catalunya es recomposa el F. N.C. (Front Nacional de Catalunya).

1958-1963.- A l'any 59 el govern tira endavant el plà d'estabilització. Augmenta el pès politic de l'Opus. Nova concepció del desenvolupament politic i econòmic per part del règim. A partir d'ara, aquest desenvolupament vindrà acompanyat d'un increment constant de la lluita obrera i popular. Les CCOO comencen a adoptar una certa estabilitat a partir de les vagues dels miners asturians, l'any 62.

Nou clima a la Universitat. El cinèma i les obres d'art de tipus social tenen un gran interés per els universitàris. Es desenvolupen amb força activitats culturals i revistes en aquesta direcció.

Junt al professorat, que ha aportat el seu lliberalisme fins a postures clarament demòcrates, s'incorporen a la Universitat professors - més clarament d'esquerres : Tierno Galván, Sacristán...

Sota la pressió estudiantil, el 18 d'octubre del 58 es reestructura el SEU per decret. - s'instituéixen els consells de curs i la Cámara-Sindical; el cap de districtes i el *Delegado Vacional* continúen essent nomenats pel ministeri.- Això ofereix la oportunitat de fer molt més rentable l'aprofitament de les possibilitats legals, desentvolupant-se una campanya d'oposació dels càrrecs sindicals pels estudiants demòcrates.Els obstacles possats pel règim a la democratització del SEU van engrandint les files dels qui plantegen la creació d'una organització estudiantil - autònoma.

El Règim perd definitivament la seva base-social a la universitat. La Falange ja no serveix per agrupar un nombre important d'estudiants en torn a posicions pro-governamentals actives. Duèrant aquests anys, l'Opus intentarà jugar aquest paper. Entra amb empenta en un primer moment per fracassar definitivament en els seus projectes a mitjans d'aquest período. El Règim no ha probat d'ençà cap altre recanvi.

En 1958 i 59 es desenvolupa una forta polèmica entre els estudiant més actius: uns plantejen que, sen burgesa la Universitat, cal veure - el moviment estudiantil com un simple apèndix - del moviment obrer, sense reivindicacions pròpies; els altres plantejen que, sen necessari col.laborar amb ell i estant clar que els estudiants - sols no poden aconseguir una victòria decisiva - sobre el feixisme, cal veure la lluita a la Universitat centrada en la pròpia problemàtica. - Aquesta polèmica provoca un enfrontament molt - fort al si de l'oposició estudiantil. S'incorpora la segona opció, a la que es van acostant progressivament els seus contradictors de primera - hora. L'aclariment d'aquesta polèmica dòna un - gran impuls a la conquesta democràtica del SEU, afavorida també per l'unitat d'acció entre els estudiants comunistes, els de l'ASU, del FLP, de la IDU i els altres grups demòcrates i/o lliberals, agrupats en el comité de coordinació universitaria. (CCU).

Les accions més importants d'aquest período podrien resumir-se en les següents:
- Les vagues contra l'intent de reconeixement oficial del *Estudio General* de l'Opus (que el - transformaría en Universidad de Navarra durant - el curs 62-63).
- El conflicte de les facultats de Ciències Polítiques i Econòmiques, degut a la nova reestructuració de la carrera de Comerç, amb convalidacions per el pas de professorat mercantil a la llicència d'Econòmiques. El SEU es desprestigia encara mes a l'intentar enfrontar els estudiants de Econòmiques amb els de Comerç. La lluita és molt important a Bilbao, Madrid (On s'arriva a la vaga d'exàmens, l'any 61) Barcelona (on no es podè organitzar aquesta vaga perquè la Cámara Sindical havía estat sospesa per haver-se solidaritzat - amb la campanya pro-amnistía)
- La lluita contra la nova legislació d'oposi - cions a tènnics administratius a les facultats - de Dret a finals del 62, s'acaba amb una victòria parcial.
-La solidaritat amb la vaga dels miners d'Astu - ries l'any 62. Amb motiu d'aquestes accions, la repressió que s'abat sobre el moviment estudiantil és duríssima.
- La campanya contra *La Vanguardia* i el seu director Galinsoga per un article seu contra els catalans (Barcelona, curs 60-61), que aconseguí el canvi de director.
- Durant aquest período, es realitzen les primeres vagues a les Escoles Tècniques.
- La campanya dels 5 punts: (-enderrocament de - la dictadura i instauració de la democràcia. Llibertat sindical - amnistía - llibertar nacional per a Catalunya - retirada de bases americanes), impulsada a Barcelona pel CCU que va aconseguir, en torn a la amnistía, el recolzament de la Cámara Sindical en 1961. El Rector la disolgué i va suspendre tots els actes universitaris. El 18 de setembre es promulgat un decret per el que es - reorganitza el SEU i és de tipus fonamentalment restrictiu de cara a impedir la actuació democrática.

Però el més important es el canvi d'orientació que efectuen els organismes unitaris d'oposicio estudiantil. Fins ara havíen sigut una - agrupació de forces polítiques. Des de aquest moment preten, i ho aconsegueixen en gran mida, en globar a tota la oposició democràtica al SEU és l'època de l'implantació massiva sota aquest - plantejament, de la FUDE a Madrid, i de l'INTER (Inter-facultades) a Barcelona. Els efectes - d'aquest canvi d'orientació es faràn sentir sobre tot a partir de 1963, quan podem dir ja que tots els organismes del SEU excepte els *Jefes de Distrito* y el *Jefe Vacional* están controlats pels estudiants.

Al desembre del 62 es fa el *Congreso Vacioanl* del SEU a Cuenca, quan es presenta un - projecte de democratització d'aquest. Es demana entre d'altres coses, que tots els càrrecs siguin electius, separació i independència dels seus organismes des de l'Estat i democratitza - ció de les seves estructures. Aquest projecte no

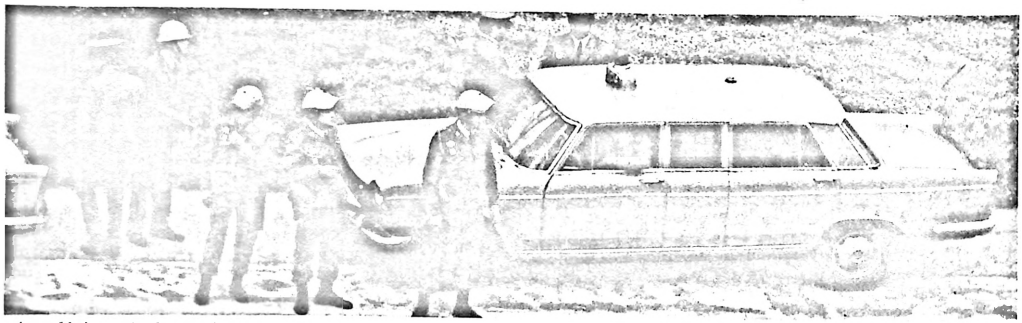

la policia està al servei dels ciutadans
la servilia està al ciutei dels piutadans

la ciutadia està al polei dels sertadans
la policia està al ciutei dels servatans

fóu acceptat pel govern. Era el cant del cigne del SEU .

1964-68.- 1964: Primer pla de desenvolupament.
1965: Llei orgànica. 1966: Llei de Premsa.

El mov'ment obrer i popular perfecciona les seves formes d'organització i coordinació. Les CCOO son ja una forta realitat a nivell de tot L'Estat i gaudeixen d'un important recolzament de masses.

L'Opus desplaça definitivament a la Falange al sí del govern. Aquest període és el de l'aconseguiment de l'auto-organització estudiantil i de la -- seva sota els cops repressius.

El moviment anti-SEU és massiu. Es celebra - una reunió coordinadora d'estudiants de quasi bé tot l'Estat espanyol, que prepara per febrer-març del 64 la 1ª Setmana de Renovació Universitària que, àdhuc ser prohibida aconsegueix un gran éxit a Bilbao i Barcelona. A Madrid transcorreix dins un clima d'enfrontaments constants amb la policia. *Llibertat Sindical* és el crit més sentit a totes les manifestacions. L'augment de la repressió i l'impossibilitat d'una democratització del SEU provoquen la reacció positiva dels estudiants envers un nou sindicat" A Barcelona, el 12 de Febrer de 1965, hi ha la primera assemblea de districte a Dret. Poc abans, per primera vegada s'havia editat un butlletí d'informació del districte. La prohibició d'actes universitaris desencadena arreu l'Estat una ona de manifestacions i vagues anti-SEU. A Madrid, la Conferència sobre la Democràcia Cristiana que havia d'esser pronunciada per Aguilar Navarro es prohibida. Això provoca la constitució de la IV Assemblea Lliure. Hi col.laboren els catedràtics Aranguren, Montero Díaz, García Calvo, García Vercher, Aguilar - Navarro i Tierno Galván. El día 24, una manifestació de prop de 10.000 estudiants presidida per ells és disolta per la policia i els catedràtics són - detinguts i alguns d'ells expedientats posteriorment. L'agitació a Madrid s'allarga fins a final - de curs.

Al mes de Març es realitza a nivell d'Estat espanyol la segona Setmana de Renovació Universitària. El procés de trencament amb el SEU s'ha -- accelerat extraordinàriament. En aquells moments 13 dels 14 districtes universitaris han trencat amb ell. Durant aquest curs 64-65 la lluita per una organització democràtica es realitza ja directament contra el SEU , *creant al mateix temps organismes propis*: eleccions lliures a Barcelona i assemblees lliures a nombrosos districtes. Es realitzen les dues primeres *Reunions Nacionals Coordinadores* (RNC) que creen les bases per a un sindicat democràtic, rebutjant el SEU i les *Asociaciones Profesionales de Estudiantes* (APE), que - en profonditat, només es diferencien del SEU en el nom, i que són el darrer invent del Règim davant l'esfonsament del SEU. Entre altres perles, el decret que les regulava deia que els degans eren els qui tenien que aprovar el lloc, l'hora i el dia i els temes de les reunions dels seus organismes.

A Barcelona, el primer trimestre dels curs 65-66, els estudiants bicotejen massivament les eleccions oficials i se'n organitzen de lliures. El rector Valdecasas dirigeix la campanya repressiva, dona noms a la policia, permet la seva intervenció al campus, obre expedient a decenes d'estudiants i a prop de trenta professors, n'expulsa directament a d'altres, (entre ells en Sacristán) i cap a finals de curs n'expulsa 69 més. Imposa sancions col.lectives a més de 3.000 estudiants. El procés de lluita culmina al 9 de Març de 1966, amb la tancada a Caputxins de Sarrià dels delegats estudiantils, acompanyats d'intel.lectuals. Allà es declara oficialment constituit el SDEUB, com a sindicat unitari, autònom i representattiu d'estudiants. Un objectiu: Una Universitat democràtica en un país democràtic. La solidaritat del districte amb els sitiats per la policia és total. El sia següent és declara la vaga general, acompanyada de manifestacions massives. L'Assemblea constituent provoca un xoc a l'opinió pública que es mostra força favorable als estudiants. A la Universitat de Madrid, el dia 12, hi ha un acte de solidaritat i es convoquen eleccions lliures, començant se a elaborar uns estatuts similars als del sindicat barceloní .Alhora a València, Sevilla, Bilbao i Navarra, hi han diversos actes de solidaritat - amb Barcelona.

El curs 66-67 el govern envía a Barcelona al delegat de les APE de Dret de Madrid, Juán Jesús Ortega Escós, per proposar un projecte de les APE. Es rebutjat de pla. A Barcelona, Bilbao-Deusto, Pamplona i València es realitzen eleccions al marge de les APE. Als altres districtes es combina l'avaç cap a formes autoorganitzatives amb l'utilització de les estructures legals de les APE. A Barcelona, aquest curs comença amb una etapa D'actes multitudinaris que movilitzen més de 30000 estudiants: contra la repressió a la facultat de Dret (on per primera vegada obrers participen a actes universitaris, homenatge a Picasso i al Dr. Rubió i Balaguer. El 7 de Desembre la junta de delegats del SDEUB recolza la convocatòria de CCOO Creida als estudiants a manifestar-se conjuntament amb els treballadors contra la carestía de la vidà i contra el projecte de Llei Sindical que s'està gestant. Es produeixen series polèmiques sobre aquest acord de la junta, en tant en quant nuclis importants d'estudiants no veuen amb bons

l'estudiantia està al polei dels servimans

la servilia està al servei dels polimans
la polivia està al sertei dels estudiants.

ulls la acció participatòria dels estudiants a accions extra-universitàries. El 27n de Gener del 67, a Madrid, els estudiants participen massivament a la jornada de lluita convocada per CCOO amb els mateixos plantejaments. La combativitat de les accions és extraordinària. Per primera vegada es fa front, a peu dret, a la policia al carrer. Segons la premsa: *del viernes 27 de Enero al jueves 2 de Febrero las algaradas han revestido caracter verdaderamente violento, y se ha cifrado en 89 el número de guardias heridos. Ya se ja indicado el número de estudiantes en la misma situación.!* "

Els últims dies de gener arriben a València representants de les delegacions indenpendents de districte universitari, sindicats democràtics i les pròpies APE per celebrar la aprimera reunió coordinadora i preparatòria del Congrés Democràtic d'Estudiants d'Espanya)RCP de CDEE). Era la representació m~es amplia i auténtica que havia tingut el mon estudiantil des de 1939, participant-hi totes les universitats, inclosa la Pontificia de Salamanca, excepte Múrcia i la Laguna. Hi eren presents totes les ideologies sota l'acceptació de tres suports bàsics (Autoorganització del Sindicat Democràtic d'estudiants.Rebu ig de les estructures creades per L'Estat. Neceswitat de la REforma Democràtica de la Universitat)El dilluns 30 es celebrà públicament l'acte inaugural al vestíbul de la facultat de Dret. Les autoritats posen tots els obstacles possibles a la celebració de les reunions. El dia 1 de Febrer la policia entra a la Universitat i deté a uns 40 (practicament tots) assistents de RCP. El dia 2 esclaten vagues de solidàritat a Saragossa, Santiago, Valladolid, Sevilla, Granada i Màlaga.

La II i III RCP es celebren també dur ant aquest curs. La seva repercusió fóu molt restringida respecte a la primera, fonamentalment perquè va perdre el seu caràcter obert per a adoptar la forma clandestina que havia caracterizat les RNC. Aquest és un dels més greus problemes al que es troven enfrontats els sindicats democràtiques. El seu caràcter intenta ser el de un organisme sindical ilegal (i no per voluntat pròpia) però no clandestí. La repressió en contra seva adopta du es formes:

-1/ El Ministeri i la major part de les autoritats acadèmiques es neguen a acceptar les reivindicacions (siguin les que siguin) plantejades pels delegats lliures impedint una part fonamental de les activitats sindicals.

-2/ La repressió cau de forma constant sobre l'organització estudiasntil, donant un tant per cent çada cop més èlevat de la seva actuació a la defensa contra els cops de la dictadura. Això bloquejarà en moltes ocasions el desenvolupament polític dels plantejaments del S D i obligarà a clandestinitzar alguns dels seus organismes.

Durant aquest curs, però la intensa i massiva movilitzacií estudiantil fa que aquests problemes, encara que s'apuntin , no esclatin a la llum del dia. Així el 26 d'àbril es crea a Madrid el SDEUM. A finals de curs s'ensorren, totalment desprestigiats, les restes que quedaven dels organismes de coordinació estatal de les APE.

A l'octubre de 1967 es celebra la IV RCP. La seva imp-rtància està en que per primera vegada en el moviment universitari, un organisme representatiu de tots els estudiants D'Espanya convoca eleccions en tots els districtes i en que per primera vegada tenen un mateix contingut: l'alternativa democràtica a la Universitat. La repressió continua sent duríssima. Per protestar contra ella, el segon trimestre, l'Escola d'Arquitectura de Barcelona es escen~a

sent duríssima. Per protestar contra ella, el segon trimestre, a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona es tanquen 200 estudiants, quasi bé tots ells quadres sindicals. Són desalotjats per la policia, practicant-se diverses detencions i sent expedientats els assistents.

Els problemes, per la vida sindical que hem assenyalat més amunt, s'agreujen extraordinariament. S'accentúa el distanciament entre els quadres sindicals i la base estudiantil. Surten a la llum fortes divergències a la si de l'avantguarda. En certa manera, i en altres condicions, es reprodueix la polèmica de principis dels 60. L'SDEU està ferit de mort.

1968-74.- En aquests anys, el moviment d'oposició a la dictadura pot afrontar sense ser desmantelat dos estats d'excepció successius --1969 i 1970--. El feixisme, incapaç d'acomplir la seva funció (anorrear totalmentnel moviment d'oposició), es descomposa per moments. Intenta perpetuar-se posant en marxa la maniobra Juan Carlos, però la seva crisi es profunditza. L'Opus és desplaçat del poder i, després de la mort d'en Carrero, s'inicia l'anomenada (que poc vista) *apertura*. S'enforteix extraordinariament la lluita popular, que es proposa ja com objectiu a aconseguir la realització de la vaga general per acabar amb la dictadura, i es desenvolupa la unitat democràtica, formant-se organismes que representen opinions variables de recanvi a la dictadura (1971: Assemblea de Catalunya. 1974: Junta Democràtica).

Al llarg d'aquest any, desapareixeràn els sindicats democràtics. Al primer trimestre del curs 68-69, l'SDEUB ja no existeix. A Barcelona

néix la U.E.R. (Unió d'estudiants Revolucionaris) i adquereixen força les C.E.S. (Comissions d'Estudiants Socialistes). Les movilitzacions, a principis d'aquesta època, combinen factors positius (influència molt notable de les forces socialistes, abordar la crítica ideològica a l'ensenyament impartit, posar en dubte la mateixa funció dels estudis superiors, anti-burocratisme, solidaritat més clara amb la lluita obrera), amb factors negatius (clandestinisme, elitisme en els sectors més polititzats, desprestigi de la forma democràtica d'organització, actuació política, a la Universitat, deslligada de l'acció a la resta del país, manca de coordinació general, exaltació de la violència per la violència). La influència del maig francés és important fins a fer oblidar a molts les diferències existents entre aquest país i espanya. Dins un clima de forts enfontaments al carrer, amb la policia que no entrava a la Universitat, es assaltat el Rectorat de Barcelona --17 de gener de 1969-- per un miler d'estudiants encapçalats per les CES i el PCI. Alhora, la mort a mans policials de l'estudiant Enrique Ruano, provova grans movilitzacions a Madrid. Aquest mateix dia, es tanca la Universitat i es declarat l'Estat d'Excepció amb nombroses detencions i tortures a comissaria. Quan s'obra la Universitat, apareixen cartells i s'intenta de fer algunes assemblees, que són avortades per la policia, que resta permanenment a les facultats. Aquest curs i el 69-70 es veuen caracteritzats per aquest factor. La presència policial, agobiant, impedeix la realització de qualsevol tipus d'activitat, provocant simultàniament una gran crispació entre els sectors més polititzats, endinsats en una aspre i inútil polèmica. Junt a gran quantitat d'accions anti-represives, podem assenyalar, com a vaga de llarga durada, la de totes les escoles de comerç de l'Estat Espanyol, en contra de la nova regulació de les seves atribucions professionals.

El MInisteri posa en marxa les Universitats Autònomes, i els treballs que contribuiràn a la LGE com a solució a la galopant crisi dels estudis superiors.

El curs següent és un pas important en la reconstrucció d'un moviment estudiantil massiu i unitàri. Els universitàris convergeixen amb d'altres sectors populars en la jornada per l'amnistia --3 de novembre de 1970-- i en la movilització contra els judicis de Burgos. Aquestes accions acosten molt més a tots a la realitat vida del país.

El moviment dels PNN comença a adquirir les característiques que li coneixem avui.

A Barcelona neixen els Comités de Curs (positius en un primer moment perquè potencien la unitat d'acció entre els estudiants més polititzats) i comença a preparar-se la lluita contra la ofensiva selectiva del govern, base de la LGE. Aquest procés tindrà un punt àlgid: les accions del 14 de febrer del 72 arreu l'Estat, convocada PER LA PRIMERA RGU (Reunió General D'Universitats reunida clandestinament). Es manifesten en contra de la LGE centenars de milers d'estudiants universitaris i de batxillerat. Gran nombre de professors recolzen aquesta acció, que gaudeix també d'un gran suport a la opinió pública. La segona acció general, el 8 de març, tindrà menor repercussió excepte a les universitats de Madrid, on s'aplacen els examens a molts centres, contra la repressió caiguda sobre els estudiants de medecina. Durant aquest curs s'exten quasi a tot l'Estat l'organització de Comités. Entrarà en crisi el curs següent. Aconseguida una primera fase en la recomposició del moviment estudiantil (la massivitat), el següent pas a donar era per avançar cap a formes democràtiques --controlades per tots els estudiants-- d'organització. Sectors importants dins Comites s'hi oposen.

La politica sistemàtica de llargues tancades a centres docents és reactualitzada per Julio Rodríguez, nou Ministre d'Educació. El curs 73-74 tindrà quatre factors determinants:

-La politica absolutament demencial del nou Ministre basada en la planera, pura i simple repressió, qie tindrà com a un dels seus defectes l'acceleració de la crisi a la Universitat, i que portarà la seva sustitució a principis del 74.

-El ressorgiment d'un moviment oposicional entre els catedràtics.

-Els estudiants comencen a elegir lliurement delegats, superant el marc clandestí de Comités.

-La celebració de la V RGU ofereix un programa global de reivindicacions universitàries (retirada immediata del projecte de llei de Selectivitat, elaboració democràtica dels plans d'estudis, autonomia i gestió democràtica de la Universitat, retirada de la policia, amnistía i llibertats polítiques. La reunió crida també a la vaga general de l'ensenyament el 9 de març.

Per acabar aquesta (incomplerta) cronologia direm dues paraules sobre els inicis d'aquest curs: la polèmica universitaria està centrada sobre el Decret de Participació Estudiantil. La seva utilització permet, per primera vegada des de fa anys, la celebració d'eleccions generals a tots i totes les universitats del país, i dota al moviment estudiantil d'uns elements organitzatius que havia perdut desde la segona meitat dels seixanta. Aquesta utilització no ha significat el caure en la trampa legalista; això ho proven les manifestacions del 13 de novembre on 10 mil estudiants barcelonins expresaren al carrer la seva solidaritat amb la lluita dels treballadors de SEAT i el seu odi a la dictadura.

R.R. i A.B.

SOBRE EL SINDICAT DEMOCRÀTIC D'ESTUDIANTS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

La recent promulgació del Decret sobre la participació estudiantil, està impulsant en certs sectors de la premsa legal i en no pocs cercles estudiantils, una comparació entre la situació a on apuntariem les actuals disposicions ministeri als i els objectius del que fóra Sindicat Democràtic d'Estudiants, entre 1966 i 1968. S'argumenta en aquells sectors i en aquests cercles que avui es concedeixen drets que fóren negats fa vuit anys, concluint, entre d'altres coses, que ha d'acceptar-se el Decret com a simptoma de la "bona voluntat" d'un ministeri que haria comprès, finalment, alguns dels mes profunds anhels dels estudiants.

Els que aixi argumenten tendeixen a oblidar, per una part, que l'actual ministre d'educació és corresponsable d'una de les campanyes repressives més ferotgement anti-comunista i antidemocràtica de la història del feixisme espanyol (corresponsable de l'assassinat del militant Revolucionari Salvador Puig Antich, de l'assassinat de membres de l'organització revolucionaria ETA, de la condemna a 45 anys de presó a Solé Sugranyes, de les tortures a que ha estat sotmesa Ge-

noveva Forest...); tergiversen, a més, els ideals i els objectius dels estudiants que visqueren activament aquella etapa del moviment estudiantil. Per això, per aclarir una confussió força estesa i obrir un debat sobre un dels punts actualment polèmics a les assemblees universitàries, sembla convenient mostrar quines fóren les característiques bàsiques del Sindicat Democràtic dels Estudiants de la Universitat de Barcelona, l'SDEUB.

1. COM VA SORGIR L'SDEUB

Com és obvi, l'SDEUB no va sorgir de la nit al dia, el 1966! Darrera ell, darrera la constitució de la primera organització massiva d'estudiants, autònoma i democràtica que ha existit durant el feixisme, hi ha la lluita de vàries promocions d'universitàries que, en condicions molt precàries de clandestinitat, van minar primer desde dins del SEU --òrgan de control directe del feixisme a la Universitat-- i van trencar després obertament amb aquella estructura autoritària i antidemocràtica. El curs 1964-65 fóu l'any de la ruptura: nombroses assemblees d'estudiants de les universitats de l'Estat Espanyol, resolucions en les quals s'avançava l'objectiu d'anar cap a la constitució d'una organització pròpia dels estudiants, i s'esbossava el principal la principal fita de la mateixa, la reforma de la Universitat en un sentit democràtic. Des del punt de vista de l'organització de la lluita, s'acabava de donar un pas que seria decisiu en el procés posterior: la imposició d'assemblees obertes no sotmeses al control dels jeràrques del SEU o de les autoritats acadèmiques.

La resposta del règim no es va fer esperar davant d'aquesta conquesta pràctica: s'augmentaren les atribucions repressives de les autoritats acadèmiques, s'imposà la presencia de la policia a les Universitats quan les esmentades autoritats es veien desbordades i es procedí a expulsar de la Universitat a dirigents estudiantils i al grup de professors que havien recolzat durant aquests anys el moviment estudiantil (Aranguren, García Calvo, Tierno Galván, Aguilar Navarro, a Madrid; Sacristán, a Barcelona). Alhora la dictadura intentava --en un moment d'ascens organitzatiu de l'avanguarda obrera organitzada- canalitzar les aspiracions dels estudiants universitàris per mitjà de la substitució del SEU per unes associacions professionals d'estudiants que no eren sinó la nova cara, neutra i tecnocràtica, però tan antidemocràtica com l'anterior, de l'antic sindicat feixista.

Tal fou la denúncia que d'aquestes associacions va fer l'avanguarda del moviment estudiantil, l'any 1966. I en ella es basà la línia política seguida durant aquest curs. La lluita solidària contra la repressió (particularment en favor dels professors i estudiants expulsats) fou l'altre aspecte important de les movilitzacions d'estudiants.

Però entre les declaracions repudiant el SEU i les APE i la construcció, en la pràctica, d'una organització autònoma dels estudiants s'havia de donar un important salt. En efecte, entre unes i altres hi intercedeix la iniciativa política, la proposició d'una alternativa que hauria de fondre l'avanguarda estudiantil del 66 amb una majoria de l'estudiantat de Barcelona.

2. INICIATIVA POLITICA I LINIA DE MASSES

El primer trimestre del curs 65-66 va resultar decisiu per a la posterior constitució de l'SDEUB. El curs s'obre a Barcelona amb una polèmica sobre la tàctica a seguir davant les eleccions per elegir representants de les APE. Es presenten tres postures: 1.- Acceptar les elccions oficials imposades i seguir la línia de penetració a les noves associacions per transformar-les des de dins; 2.- Rebutjar d'entrada les noves associacions professionals d'estudiants i boicot a eleccions oficials; 3/ Prendre la iniciativa de convocar unes eleccions lluires per a la constitució d'una organització autònoma i fer així inútils les eleccions oficials.

El triomf a Barcelona d'aquesta última posició (amb uns percentatges de participació a les eleccions *lliures* organitzades pels propis estudiants que foren del 70 al 90 % a les facultats més importants, és una prova del nivell de combativitat assolit en aquell moment. *I és una prova també de què les majories, les masses, no s'inclinen sempre forçosament per les reivindicacions mínimes i les línies més possibilistes.* Precisament aquella iniciativa política adoptada malgrat els pronosticaires del sempre repetit *no hi han condicions*, fou el punt de partida de la unitat entre els diferents corrents existents en el si del moviment estudiantil i de la identificacio entre la majoria de l'estudiantat i els seus representants elegits. I ho fou perquè: 1/ clarificava rotundament la posició del moviment estudiantil respecte de la política educativa del règim. 2/ Responsabilitzava els estudiants mateixos en una alternativa (la constmucció d'una organització pròpia amb uns objectius definits) *que sentien col.lectivament quelcom seu, tom una voluntat col.lectiva independent.*

Aquesta identificació amb una alternativa política, amb uns objectius i amb una organització de lluita és el que va fer possible la constitució formal del SDEUB. El març del 66 en una assemblea en la que, burlant la vigilància policíaca, es van reunir 500 delegats dels estudiants de totes les facultats i escoles de la Universitat de Barcelona; i fou igualment aquesta identificació la que va fer possible la primera vaga general universitària que, amb una participació realment masiva, esdevingué a les facultats i escoles de Barcelona.

3. PROBLEMES PER A UN DEBAT

Vuit anys després des de, l'actual perspectiva del moviment universitari - i en un context sensiblement modificat del quel són punts bàsics la aguda crisi econòmica, la generalització de les lluites obreres i l'esgotament progresiu de les solucions polítiques dins del propi règim -sería absurd quedarse en la apología d'aquesta fase del moviment estudiantil i de la seva organització. Si alguna cosa cal aprendre avui d'aquesta fase *no és el seu nom (SDEUB) - per a repetir-lo novament.* El es degué fonamentalment a raons polémiques en front la pretesa *asèpsia* tecnocràtica de les APE (D"aqui: sindicat) i enfront l'autoritarisme feixista del SEU (D'aquí" democràtic). El SDEUB i les organitzacions d'estudiants contemporànies a d'altres Universitats espanyoles, no fou, no podría ser, pròpiament un sindicat de defensa dels interessos dels estudiants; fou un moviment social i polític dels estudiants que a més d'impulsar la batalla d'idees a la Universitat en un sentit democràtic (a través de diversos departaments culturals) va propiciar la lluita política contra la dictadura (per exemple, durant la campanya contra el referéndum de 1966, i es basà en un manifest per a una Universitat Democràtica, la principal premisa del qual era la TRANSFORMACIO RADICAL de la formació social espanyola).

Tampoc sembla essencial en aquella experiència --sobretot tenit en compte les aportacions dels moviments estudiantils europeus l'any 1968--

PROHIBIDO FIJAR CARTELES
ART. 869 ORDENANZAS MUNICIPALES
(RESPONSABLE CASA ANUNCIADORA)
VIVA LA
MUJANA A

LUCHA DE SEAT
LA ATOCHA
en la

la seva estructura organitzativa formal, els seus estatuts, excessivament perfeccionistes i detallats. El què és una organització no depen solament de la seva estructura formal, sinó també, i principalment, dels seus objectius, defins seus mòbils, de la seva voluntat d'acció en quant a aquestes, en quant a les tasques i més particularment en quant al projecte de reforma democràtica de la Universitat propugnada pel SDEU, és imprescindible tenir en compte la seva data. Una data anterior a la promulgació de la LGE. Tota referència a aquell, per tant, haurà de completar-se amb la critica radical d'aquest projecte global de la classe dominant en matèria educativa i treure les conseqüències que de l'esmentada crítica es deriven per a un projecte d'alternativa a l'ensenyament superior.

Més important, doncs, que el nom, que els detalls estatuaris i que el programa estricte de l'SDEUB sembla ser, des de la perspectiva política actual del moviment universitari, aquella "unitat d'acció de les masses amb llur organització", aqella "fusió de l'assemblea i els seus delegats" i aquella concepció segons la qual l'espontaneïtat i la direcció conscient s'enllacen i es complementen, a les que s'ha al.ludit en el punt segon. Si alguna cosa s'ha de recuperar d'aquella experiència en la seva fase ascendent, és potser la lliçó que les masses poden anar més enllà del que pensen alguns que es creuen els seus dirigents; i si alguna cosa pot recuperar-se de la experiència en la fase descendent (a partir de novembre-desembre de 1966) és que el moviment estudiantil, per si mateix, té unes limitacions que únicament poden superar-se des de fora de la Universitat i que, per tant, és utòpic el salt en el buit dels qui creuen ser avanguarda i perden de vista el destacament que dirigeixen. En un i altre cas, la lliçó és idèntica: s'ha de deixar sentir, deixar pensar, deixar manifestar-se, deixar actuar als qui han de ser el subjecte actiu de l'organització i de la política a seguir. No "dirigir" a cop de consigna.

Mauro MONTERO.

PER UNA INTERPRETACIÓ DEL MOVIMENT ESTUDIANTIL DELS DARRERS ANYS

La quantitat de factors que intervenen en la configuració del Moviment Estudiantil és tan enorme que és impossible pretendre en aquest breu article una visió sistemàtica de la història del Moviment Estudiantil en aquest darrers cursos.

Però, malgrat aquestes limitacions, com fer història és important per adquirir una visió de conjunt que ens ajudi a comprendre el present i formular projectes de futur, aquí van aquests apunts, si mes no, per obrir el debat i l'interès pel tema del Moviment Estudiantil i la seva història receht. Amb el risc, també, de formular opinions precipitades o poc precises, doncs, ultra el desconeixement de tots els esdeveniments concrets, hi ha la dificultat de fer-se una opinió objectiva de fets i trajectòries totalment recents i en els quals s'hi ha intervingut personalment.

Entrem, però, sense més preàmbuls, en matèria.

Penso que el gran problema Moviment Estudiantil en aquests darrers anys ha estat el problema de la seva massivitat, es dir el dilema entre ésser un moviment de minories o un moviment de l'àmplia majoria dels estudiants. De fet, les lluites empreses, els avanços i els retrocessos, la polèmica entre les distintes forces polítiques tenen com a punt de referència essencial aquesta qüestio. El balanç, que està encara per acomplir, es positiu, si entenem per això que el Moviment Estudiantil s'ha consolidad --i està en vies de fer-ho-- en la línea d'un moviment de tots els estudiants.

I crec important de destacar aquesta qüestió en primer lloc, perquè a la vista de la trajectòria empresa pel Moviment Estudiantil en altres països, el nostre de Barcelona i del conjunt de l'Estat Espanyol ha pres, en certa forma, una via diferent.

A Europa, ha passat ja aquella època - la dels últims anys de la dècada dels 60- en què - les lluites estudiantils tingueren una envergadura sense precedents, saltant a les -primeres pàgines dels diaris. Avui aquesta empenta s'ha esgotat, el Moviment Estudiantil ha cedit i ha vingut a sustituir-lo el moviment d'unes minories polititzades mes o menys actives, fonamentalment d'esquerra, però també de dreta -com ocorre especialment a- Itàlia-. El fet és que el fenomen de poderosos moviments d'estudiants, que dugué, fins i tot, a precipitades especulacions sobre la sustitucic de la classe obrera per l'estudiantat com a avantguarda revolucionària, ha minvat extraordinariament.

Es sota aquesta visió de conjunt que apareix amb gran importància la trajectòria especial del nostre Moviment Estudiantil. Perquè es pot afirmar ben bé que en aquests anys hem estat jugant el futur, l'empendre una via o una altra.

A grans trets, la història d'aquests anys ha estat la història de les dificultats, de les vacil.lacions, del dramàtic redreçament del Moviment Estudiantil - ap a les cotes de massivitat i combativitat que va tenir aquí també en els anys 60. Hi ha ahgut lluites, plantejaments per tots els gustos: els que enllaçaven objectivament - i en força ocasions explícitament- cap a la realitat i la concepció d'un moviment minoritari, fortament polititzat i radicalitzat, o els que mostraven una trajectòtia de recuperació de la força i l'empenta d'abans. El camí que - s'està afirmant és aquest segon.

Quina és la causa d'aquest fenomen especial, al comparar-lo amb les trajectòries d'altres moviments estudiantils?

Per respondre a aquesta qüestió pot ser més convenient i il.lustratiu partir de les dos fites principals que marquen aquest nou redreçament del Moviment Estudiantil: la lluita contra els judicis de Burgos a finals de l'any 1970, i la gran jornada del 14 de febrer de 1972 contra la llei general d'educació. Una i altra, a més de la seva importància quantitativa, revelen - els elements característics del nostre Moviment Estudiantil. Per una part, s'hi mostra la capacitat dels estudiants per intervenir en una lluita política que té com a eix de referència l'especial règim polític que pateix el país: una dictadura feixista. Aquest fenomen s'ha vingut repetint d'una forma continuada. L'últim exemple, es la recent acció a la - Universitat de Barcelona en solidaritat amb els treballadors de SEAT.

La jornadadel 14 de febrer de 1972 posà de manifest tant la capacitat estudiantil de centrar el seu eix de lluita principal en les reivindicacions pròpies del seu status - social, es a dir, el derivat de la problemàtica educativa, con l'ampliació cap a altres sectors de població, especialment els més - sensibles a la qüestió educativa, d'aquesta mateixa lluita. El problema educatiu, que al nostre país té una virulència extraordinària, està a la base de les movilitzacions d'estudiants i explica el perquè de la continuïtat i massivitat del Moviment Estudiantil.

I amb aquests dos exemples arribem al centre mateix de la interpretació que pretenim: aquests darrers anys la crisi política del règim franquista no ha deixat d'agudit - zar-se, i això permet als moviments de masses, sobretot en el cas de l'estudiantil - amb una gran tradició de lluita política, - augmentar el seu potencial en la mida que l'opció política democràtica apareix més pròxima. Aquest fenomen és, doncs alhora una exigència i un estímul per continuar la lluita i per a que sigui assumida per un nombre creixent d'estudiants.

Al amteix temps, la problemàtica educativa i universitària, tot i responent a contradiccions i conflictes similars a les d'altres països capitalistes, aquí apareix estrictament lligada al problema polític, apareix com una expressió de la incapacitat del Règim per dur a terme la necessària renovació del sisteme d'ensenyament. Aquesta incapacitat , que crea multitut de situacions oonfilctives, i una crisi permanent en el mateix apareill administratiu i gestor de la Universitat, explica el perquè de la continuïtat de les lluites d'aquesta problemàtica, a diferència d'altres països on els governs han aconseguit, si més no, reduir alguns dels punts més conflictius. I sobre tot, han aconseguir que la crisi de la Universitat es reflexés en la crisi del Moviment Estudiantil.

Josep Fiol

Breu història dels moviments d'estudiants durant la República

Amb la proclamació de la segona República tot el país es revitalitzà. Lògicament aquest canvi afectà l'estament universitari amb la conseqüent radicalització dels grups existents.

L'onze de març de 1932 es preveu davant les fortes tensions, la dissolució de la FUE (Federación Universitària de España), el sindicat centralista anterior al canvi polític. Es comença a parlar, també, d'una Federació d'Estudiants de Catalunya i es creà al mateix temps, fruit de la presa de consciència, el Comitè pro catalanització de la Universitat.

El triomf de la candidatura presentada per la coalició catalanista a la Facultat de Dret (14 de març) obrí el camí per al viratge de FUE vers el que ha d'ésser FNEC (Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya). Pocs dies després es creà FNEC amb l'adhesió de totes les agrupacions catalanistes i dels dissidents de FUE.

La primera cambra federal de FNEC tingué lloc el 19 d'abril. Tres dies més tard FNEC feia una declaració a l'opinió pública en què remarcava la seva línia nacionalista i anticlassista. A partir d'aquest moment les diverses facultats per mitjà de les respectives associacions s'aniran adherint a la Federació; es creen les Comissions de Cultura, estudi del problema social a la Universitat, catalanització de la Universitat, etc. Aquestes comissions havien de realitzar a la llarga un papar important en la vida universitària.

El principal objectiu de la Universitat en aquells moments, cal tenir-ho ben present, era la consecució de la seva autonomia. Per això, quan el Govern de la República aprovà l'Estatut d'Autonomia Universitària (decret de 1'1 de juny de 1933), FNEC, que aglutinava la la gran maioria dels estudiants del districte de Barcelona, experimentà un moment de general optimisme, optimisme que, com veurem, les circumstàncies no trigaren a fer desaparèixer. Efectivament, després d'aixafat l'aixecament del 6 d'octubre, el govern espanyol procedí a una sèrie de mesures de repressió: suspensió de l'Estatut de Catalunya, el govern català a la presó, empresonament de quatre membres del Patronat Universitari, suspensió del règim d'Autonomia Universitària, del Patronat i dels Cursos Universitaris per a Obrers, etc., i afavorí les minories de dretes i centralistes i tota temptativa de catalanització era qualificada de «separatismo». Davant d'aquesta repressió governamental la FNEC, però, no va deixar mai d'actuar amb tota l'eficàcia que li fou possible.

Precisament en aquesta época (5 de febrer del 1934) la FNEC passà a formar part de la FUI (Federació Universitària Internacional), un organisme que tenia com a objectiu promoure l'organització d'una Societat de Nacions.

Anteriorment la FNEC hacia ja participat al X Congrès de la FUI celebrat a Paris (28-29-30-XII-1933).

El març del 1934 la FNEC fa un viatge a València on es possa en contacte amb els estudiants valencians per a una labor conjunta d'ambdues universitat catalanes. Pel mateix temps (19-3 del 1934) totes les associacions universitàrles s'integraren a la FNEC. Durant el mes d'abril del 1934 la FNEC exigeix a l'Estat un pre-salari universitari i crea la seva comissió d'obra social que es proposa estudiar la creació de colònies escolars destinades a acollir els fills d'obrers sense treball. La FNEC té en projecte per l'abril d'aquest any, la celebració d'un Congrés Universitari Català. També el més d'abril del mateix any ingressa a la CIE de constitució recent (Confederació Internacional d'Estudiants), que no cal pas confondre amb l'actual òrgan Internacional.

Cal, però, també remarcar, durant aquesta etapa, tota la lluita que la FNEC, sobretot a través del seu grup més polítitzat: Bloc Escolar Nacionalista, nascut en la nova situació política, va portar a terme contra la repressió de què va ésser objecte l'Estatut Universitari i els membres del Patronat per part del Govern. Crida els estudiants a actes de solidarització amb l'Estatut i el Patronat, féu una recepció estrepitosa a Portela Valladares, governador general a Catalunya que visità la Universitat, va organitzar una intensa campanya per a aconseguir l'indult d'uns condemnats a mort per haver participat en el moviment revolucionari d'Astúries. El 8 de gener de 1936 la FNEC féu, davant de la prolongació de la situació política de Catalunya i la Universitat després del 6 d'octubre, una crida per tal de portar a terme una vaga indefinida; reivindicava el restabliment del Patronat Universitari del règim d'Autonomia tal com estava abans dels fets d'octubre, el reconeixement dels representants dels estudiants al claustre, el reconeixement de la FNEC com a únic organisme representatiu de tots els estudiants catalans, el reconeixement dels professors i agregats nomenats pel Patronat Universitari, el restabliment amb caràcter oficial dels cursos universitaris per a obrers, el pagament dels sous als subalterns i empleats universitaris que estaven en suspens. El 30 del mateix mes començava la vaga. Aviat totes aquestes reivindicacions van ésser una realitat amb el triomf el 16 de febrer del 1936 del Front Popular. Amb el nou canvi Catalunya assoleix de nou l'estat polític anterior al Bienni Negre. Recuperat l'Estatut, el govern és posat en llibertat, com també les autoritats acadèmiques universitàries; la Universitat torna a tenir Autonomia i Estatuts. Però Catalunya no pogué pas iniciar una vida política ni acadèmica normal, perquè el 18 de Juliol del mateix any es produí la sublevació militar i començava la guerra. Si bé les classes continuaren, la FNEC començà a desenrrotllar una sèrie d'activitats i un desplegament de forces extraordinari i pren consciència del que representaria el triomf feixista pel problema social i pel problema Nacional Català. Cal, doncs, guanyar la guerra; proposa no obrir el curs i en canvi organitzar la mobilització escolar amb un fi concret: la revolució social i la llibertat de Catalunya, i aquest era el crit de les pancartes que desfilaren a la manifestació de l'onze de setembre de l'any 1936.

La mobilització començà el novembre del mateix any. La crida de la FNEC a la participació activa a la lluita és constant: «Company estudiant, si perdiem la guerra et seria arrabassada la teve escola, la teva Facultat, el teu Institut... les teves millors esperances de cultura nova es submergirien altra vegada en un passat gris, estèril i ignominiosament analfabet. On lluites? On treballes? Què fas per al triomf?»

En aquests últims mesos de 1936 la FNEC assoli unes dimensions insospitades; es fusionà amb la sindical socialista obrera UGT (Unió General de Treballadors) (novembre del 36) i fins i tot hom proclamà una mobilització conjunta FNEC-UGT.

L'estructura interna de la FNEC s'adapta a les noves circumstàncies i es creen nous departaments: de relacions sindicals, universitaris, per a Instituts i altres centres d'ensenyament secundari, exteriors, Comitè de Guerra, milicies i brigades sanitàries, Comitè de fabricació de robes per als militars amb una sèrie de tallers permanents, comitès de tasques agrícoles, comitè de comarques que actuen a tot Catalunya, brigades tècniques, brigades industrials que treballen en la indústria de guerra, brigades culturals i de propaganda. Durant l'any 1937 prosseguéix la tasca iniciada el 36: se celebra l'i d'agost el primer Congrès Nacional d'Estudiants Catalans i ben aviat es disposa a iniciar contactes amb les organitzacions d'estudiants espanyols FUE i UFEH (Unión Federal de Estudiantes Hispanos) per tal de portar a terme una acció conjunta contra l'aixecament feixista, i és creat un comitè d'acció i enllaç en una reunió celebrada a València el juny del 1937.

Les revistes que publica la FNEC durant aquest mesos ens ofereixen un vast panorama de l'esforç que va desplegar en favor d'un exèrcit eficaç demanava l'exèrcit regular i el comandament únic i, lluitava, també, per una «Universitat Catalana al servei de les Classes Productores».

La FNEC continuà existint de manera oficial fins a l'ocupació de Barcelona per l'exèrcit feixista el 26 de gener del 1939. Immediatament després de l'entrada de les forces franquistes, els dirigents de la FNEC es reagruparen a la Universitat de Montpellier. Ben aviat, però, inicien sols, a la mateixa Universitats de Barcelona, l'any 1940, la seva lluita dins la clandestinitat.

Original editat pel DEPARTAMENT DE PUBLICACIONS S.D.E.U.B. Barna 1967
Facultat de Filosofia i Lletres.

Aquesta crònica ha estat trobada en les excavacions polítiques de Campo Piñar de don Benito. Data de 1492 i la signa l'escribano Raimundo Jamones. Obviament està escrita en castillano segons les reçles santes de mossèn Nebrija.

I LOVE, OLMEDO, I LOVE

Corría el año en curso cuando la Orden de los Nobles Caballeros de Olmedo, con el paladín de la cristiandad Don Alfonso de Borbón y de la Pierre al frente, decidió que lo que al país le mancaba era una Universitas, pues la proliferación de hermanitas (en el buen sentido) de clausura non solucionaba la incultura que se mamaba la gleba castellana. Don Alfonso pronunció el siguiente discurso inaugural, tras demandar una botella de agua de solares que sólo sabe a agua y dirigirse al escribano Jamones en los siguientes términos,

-Nene, apunta.

-Sí, buana.

-Jem, jem, uno-dos, uno-dos, pruebas...

-Grite menos vuesa merced, que se acoplan las columnas...

-Nobles Castellanos, mesetarios Arios y Españoles todos, saludo a mis progèneres y a mis papàs políticos que escuchándome estarán y reafírmome en mis inquebranteibols lealtades a los espíritus del 12 de febrero y de Barcelona. Sabrán vuesas mercedes que el país necesita iuniversitas para pasar de una vez de la Edad Media al Renacimiento, poniendonos, dicho sea de pasando a nivel de la Europa del Comunal Mercadería, que siempre somos los postreros en todo...

-Oiga vuesa merced, que la Selección ha barrido a los esbirros del Inglés

-Apunta y calla, nene.

-Acabáose ha la tinta del Inoxcrom...

-Nano, no interrumpas tanto y en sigue rotulando!

-Okey, vuesa merced.

-A tales menesteres, los Olmedo'S Caballero'S vamosnos a crear nuestra Universitas, en la que serán garantidos los derechos mínimos de pernada, diezmo de las lugareñas cosechas y opción a escudero. Para la empresa financiar, pensado hemos que el judío capital podrá invertir unos millones de maravedís; vuesas mercedes no duden que el Moro de Granada apoquinará para el experimento, pues se ve encima ya lo de la toma, que se acerca ya el dos de Enero y su mamá hállase en preparando ya el famoso discurso aperturista del "No llores como mujer lo que no has sabido defender como hombre", con el corrector de estilo Maese Superpemán.

Don Ruyblás del Rapiñar, Director del semanario pergamino FUERZA NUEVA, al sentir en sus orejas lo del judío capital, dixo con vox populi

-No pasarán! No al capital judío-masón-comunista-catalanero-rojo!

Pero tales griterios fueron respondidos por los enanos aperturistas y el Caballero Don Alfonso de Borbón y de la Pierre pudo continuar con su ya histórica perorata.

-No sus preocupéis, Don Ruyblas, estoy consensual --nene, con ese, consensual con ese --a lo de no pasarán, et la noble decencia, dixo docencia de los principios

-Pios, Pios, Pios... Dame la manita, Pepe Luis...

-A mi la guardia, detengan al consignero que osado ha gritar en plan de chotis, y por supuesto pagado desde las Rusias Todas!

-de los principios del Movimiento será asegurada en las aulas, al frente de los cuales estarán los bachilleres Julio Rodrigo y George Carreras de Galgos y Potrillos, asesorados por el Cardenal Cisneros, et non dexaremos que se infiltren penenes Catalanes y Vascos y Gallegos, ni por supuestamente el enano Sacristán que ya tenía que haber caído con los Comuneros o en la de Aljubarrota, que por batallas non nos iremos a pelear.

-Buana, los de la tele que se ponga de perfil...

-Bien. Pensado he en asentar cabañas obviamente humildes para los escuderos de los discentes, ergo aún hay clases et por multos annos.

-Olé, Franco, Franco, Franco!

-Los amanuenses de SEAT servirán para tales menores menesteres, et ansí solucionamos a su Excelencia la crisis de superproducción de carruages de turismo y diligencias utilitarias, a la hora que ahoramos a las mesnadas grises y de la Santa Hermandad de buenos desgastes.

Le voilà, nobles castellanos, el educacional plan para una España mejor, renacentista et moderna. Un paso a la eternidad. Viva el Rey y la Reina. Viva la Reina y el Rey! (recuerdese que en estos tiempos ser imprescindible la consigna tanto monta para obtener el pasaporte).

En seguídamente, la Tuna de la Universitas de Navarra entonó el conocido himno Triste y Sola, que los asistentes corearon brazo en alto. Fue elegida madrina de los iuniversitarios la conocida comediante del corral de Comedias "El Molino", la apertuista Rosío Jurao. Días después caía Granada y Cristobalito Gazmoño Descubría los Iunaitet Esteits, con cuyo indio y aborígen capital se financió la nueva universitas, y Don Ruyblas apoyó el proyecto con una editorial en el pergamino de su digna dirección.

UN MES

SEAT

Com assenyalava la comunicació del Comité Executiu del nostre Partit (10/XI/74), la anomenada crisi de superproducció que afecta la SEAT és una conseqüència de la política global del règim que pretén, aprofitant-se del problema energètic, de la crisi mundial, fer pagar a la classe obrera les conseqüències nefastes d'aquesta política, d'aquesta política que no és, obviament, la que respon a les seves necessitats i interessos. No pretenem negar que hi ha crisi econòmica, si bé restringim el terme "mundial" deixant-ho en inflació als països capitalistes. Remarcarem, en aquest context, dos elements: el primer, la comoditat i el rentament de mans que suposa plantejar la crisi com a un determinisme motivat perquè ara hi ha crisi mundial; i el segon, qui és qui paga les conseqüències d'aquesta situació inflacionaria. Sobre això, en un article a DIARI DE BARCELONA, el professor Jiménez de Parga insistia en el tema, donant la volta a la frase i parlant de "beneficiaris" de la inflació. Deia: *Los encontramos (...) ante un problema político. Los gobernantes no pueden, o no quieren, enfrentarse con esos monstruos financieros --y políticos-- que con las grandes compañías mercantiles. En esta coyuntura de 1974, los males más aparatosos a la comunidad nacional, los gravísimos perjuicios, son obra de las empresas petroleras. Otros daños se produjeron ya, o se producirán mañana, por culpa de los gigantes de distintos sectores, que toman sus acuerdos egoístas en secreto y consiguen luego que esas decisiones sean presentadas al público como medidas inevitables, sin que asuman la responsabilidad de las mismas quienes fueron sus verdaderos autores.*

Y el Estado, entretanto, impotente. Fuerte frente a los débiles, pero débil frente a los fuertes.

(...) Gracias a esa Comisión Parlamentaria, que pidió un Diputado comunista y que ha presidido un correligionario de Giscard d'Estaing, los franceses ya conocen el nombre de los beneficiarios de la inflación. Yo espero que algún procurador de las Cortes solicite también que se investigue en España sobre el tema, hasta que se sepa con certeza quiénes --personas, instituciones o grupos-- estan aumentando sus ganacias con la actual crisis económica. Los sectores perdedores, hasta ahora, son aquí los únicos identificados. El pueblo español padece las consecuencias. Pero, Quién se beneficia?

Es beneficien els sectors que recolzen la Dictadura, professor, vosté ho sap bé i per això ha escrit aquest article, políticament tant important --primera plana-- i tant didàctic.

Només per donar l'exemple del cas que ens ocupa, direm que SEAT és una empresa estatal, i que l'actual Ministre d'Hisenda pertany al seu consell d'Administració. I ja hem parlat de persones, institucions i grups dels qui són els elíptics beneficiaris.

LA CLASSE OBRERA A LA OFENSIVA

Els treballadors de SEAT tenen la solució, i per ella han llençat l'ofensiva, però no una ofensiva localitzada o purament sindical a nivell de fàbrica: l'ofensiva política de la vaga general, perquè clar està que les solucions dels treballadors a aquesta crisi d'stocks, reducció de la jornada de treball a quaranta hores, reducció dels ritmes, supressió de les hores extra, salaris que garanteixin la capacitat adquisitiva... no són solucions que entrin en els límits de la política econòmica franquista. Els treballadors de SEAT parlen (ASAMBLEA OBRERA núm 120 de 11/XI/74) de la necessitat de la llibertat, de la necessitat d'un govern democràtic que dongui la paraula al poble, que garanteixi les llibertats polítiques i sindicals com única via perquè *no se nos estafe de nuevo en nuestras reivindicaciones, en nuestra lucha y en nuestras conquistas...* I d'aquí els mètodes emprats, l'extensió, la generalització (han parat en solidaritat amb SEAT però amb les plataformes reivindicatives pròpios, Olivetti, Esesa, Thepsa, Tornilleria Mata, Cumbre, Indo, Siemens, Harry Walker, sectors de Banca, Construcció, la Universitat etc...) fent, imposant assemblees fins al centre de la plala de Catalunya!, ocupant el carrer... No, això no és la lluita per solucions parcials, són les solucions massives d'anar, cada cpp trepitjant amb més força, cap a la vaga general política.

Aquesta és una lluita oberta que continua i que no s'aturarà fins aconseguir els seus objectius.

LA PIROMANIA DELS EMPRESARIS

Cada dia peten diferents empreses, accelerant la crisi d'un sistema que s'ha evidenciat com a mínim absolutament inoperant. El Règim sap perfectament que suspensió de pagaments vol dir crisi social, conflicte d'ordre públic, sempre tant temut i que tants diners invertits en repressió ha costat de mantenir. Es evident que el franquisme, la seva política, no pot oferir solucions, i quan això passa, l'única eina és el pegot i el bastó: el règim tanca grans empreses (SEAT, FASA) i obliga a mantenir-ne obertes d'altres per guardar les aparences. Això deu fer que últimament passin coses estranyes; en sense pronunciar-nos, només esmentarem una de tantes casualitats: s'indendien factories metal.lúrgiques, se n'han encés més en els dos darrers mesos que en els tranta últims anys. Deu de ser un altre enemic d"aquests celestials i ectoplasmàtics: la sequia. Però el que resulta ja realment miraculós és que tots els incendis vingin després d'una reunió dels empresaris automovilistes d'Europa. Potser la opció-resposta va ser la piromancia, amb la qual es cobren assegurances i s'eliminen stocks...

CAP A LA UNIFICACIÓ DE CCOO

Segons informa API (núm 56) les CCOO de Sectors i Nacional de Catalunya estan en contacte cara a una pròxima unificació de les tendències de Comissions.

UNIVERSITAT

dret

Les successives assemblees i boicot a les classes del nefast Carreras, la Junta de Facultat amb delegats provisionals, elegits a tal efecte, pronunciant-se unanimment contra el Dr. Carreras, amb termes durs i clars sobre la seva lamentable tasca en el Rectorat de

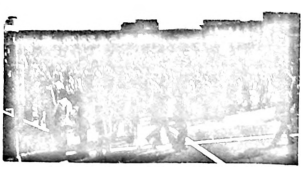

Barcelona...han anat ratificant el consensus de que el Dr. Carreras es persona non grata per a la Universitat de Barcelona. L'Estapé, que sembla que s'ha encongit (ell o la seva façana política) o bé que la Universitat de Barcelona li vé gran, està quedant desbordat. A part que la policia continua sent on era i continua provocant com provocava, el senyor Rector "agraeix" al Dr. Carreras els desinteressats serveis a la universitat, però no el treu, opta per suspendre les classes matinals de

la seva assignatura, a pesar dels professors, a pesar dels estudiants. En el núm 4 d'UNIVERSITAT ens preguntavem si el senyor Estapé es creia de debó això de l'obertura. Cada cop ens ho preguntem menys; s'ho creu. Al menys sembla que en la democracia NO hi creu. Sobre la taula estan les dades:la Facultat diu no i ell "agraeix". Vade retro, senyor Rector! Està perdent l'oportunitat de ser el primer Rector de la democràcia i mai no se sap si serà l'últim de la dictadura. Pio, Pio, Pio...

medecina autònoma

A l'hora de redactar aquest comentari, el problema de Medecina de l'Autònoma continua: a mes de dos mesos d'haver començat oficialment el curs, tercer i quart encara no han tingut classes perquè la Universitat que regenten els Senyors Gandia i Cabré, Respectivament Rector i Degà de Medecina, encara no ha solucionat el problema de les places a hospitals docents; problema que ja s'arrossega de temps i que si més no evidència una negligència total o una *calma chicha* en com portar una Universitat. Hem dit si més no perquè el problema es de fons, és el problema d'una estructuració sanitaria malatisa i d'una Universitat bastida sobre el buit.

La setmana del 18 al 24 de novembre va estar de gran activitat pels estudiants: assemblees massives, comissions per dialogar amb esntitats universitàries i professionals... I una postura de pressió cara a aconseguir de les negociacions amb l'autoritat acadèmica unes places hospitalaries garantia d'un començament de curs esdevingut quasi bé un "Tot esperant a Godot" no de dues hores sinó de dos mesos, i de moment, com a l'obra de Beckett, el Godot-places encara no ha arrivat.

La postura de pressió fou la tancada a l'unitat docent de Sant Pau. Més de 600 vots van recolzar aquesta postura, i uns 300 estudiants arrivaren a la Facultat per tancar-se; els altres permaneixerien a l'hospital fins a la nit i assegurarien les mides a prendre a l'exterior. Xarrades, pel.licules, Discussió sobre temas polítics i sanitaris:..., tot estava a punt. La policia arrivà sobre les nou de la nit: el governador havia dit que no podia consentir una tancada i tenien ordres de desallotjar. Dos jeeps i una *tocinera*, dos cotxes zeta, i les brigades especials es plantaren a la porta. El Dr. Nolla, Director Mèdic de l'hospital gestionà amb la policia perquè no entrés, cosa que s'aconsegui a canvi de que els estudiants que permaneixien a la facultat --mes de 600, en aquells moments-- sortissin. Així es va fer, i els estudiants van sortir tots junts per davant de la policia sense que aquesta intervingués.

El Rector i el Degà --aquest últim diuen que estava a Madrid-- no aparegueren en cap moment, mentre el Dr. Laporte, responsable de la Unitat Docent, no abandonava l'hospital fins que havia sortit el darre estudiant.

El Col.legi de Metges i PAFMA (Associació de pares d'alumnes de la Fctat de Medecina Autònoma) publicaren notes recolzant les reivindicacions dels estudiants. Sembla que actualment l'INP ha accedit ja a proporcionar les places necessaries. Perquè s'ha trigat tant. Què ha gestionat el senyor Degà? Són preguntes amb respostes clares suficientes per exigir la dimissió. Els estudiants de Medecina saben el que els ha costat aconseguir això. Els estudiants de Medecina tenen la paraula.

pnn

El problema dels PNN, a la Universitat, és un altre dels mals crònics que cada any tornen a manifestar-se. A la Central, les assemblees i reunions dels delegats dels PNN van culminar en una assemblea de Districte, el dia 13 de novembre. El programa assumit estava format pels següents punts

-Contracte de treball.

-Rebutjar la entrega de documents esxtra-acadèmics per a la realització del contracte.

-Recolzar la Campanya per l'l'amnistia, solicitant que els seus efectes arrivin a totes les sancions acadèmiques. (1)(pag.25)

-Solicitar al Rectorat l'homenatge a Bosch i Gimpera.

-Assumir la declaració de la Junta de la Fctat de Dret sobre el Dr Carreras i dissentir de la postura de l'actual Junta de Govern de la Universitat.

-Cobrament del atrassos.

A més d'aquests punts, s'aprovà fer vaga de dos dies (18 i 19 de novembre). L'exit de la vaga fou absolut; per primera vegada, els PNN de Medecina de Mataró es van incorporar a la lluita.

A la Universitat Autònoma, a principis de curs, els PNN van aprovar un programa de quatre apartats:

-Augments dels sous.

-No als papers extra-acadèmics per a realitzar els contractes.

-Contracte de tot professor proposat pel Departament.

-Equiparació de salaris entre contractats i interins.

Per aquestes reivindicacions, van fer vaga a principis de curs (veure UNIVERSITAT 5). Aquests darrers dies, s'afegiren a la vaga de la Central, donat que els punts són coincidents.

Cal remarcar, com a element molt important, que la vaga dels PNN tenia els següents punts:

-Protesta per la manca de solucions als problemes.

-Per aclarir la millora de la situació professional i docent, segons pautes que venen mantenint des de fa anys.

-En solidaritat amb els obrers de SEAT i d'altres empreses que exigeixen llibertats politiques i sindicals, tant necessaries -- diuen-- als professors per abordar la millora de la seva situació i la de la Universitat en general.

Els PNN parlaren també de la necessitat d'elegir delegats a totes les facultats, de coordinar se entre ells, i discutir sobre el tema de la participació a les juntes i de l'elaboració d'un programa d'objectius i d'actuació a mig plaç.

bosch i gimpera no «mereix» l'homenatge de la universitat de barcelona

L'Autònoma ha fet el seu senzill homenatge a Pere Bosch i Gimpera. A la Central, ha estat denegat, de moment. El senyor Rector ha preferit agrair al Dr. Carreras. Una elecció significativa i oportunista, entre d'altres coses.

delegació universitaria de lleida

Aquest dies passats, ha ocupat les pàgines dels diaris la vaga de filosofia de Lleida, encara que en aquests es parlés només quasi bé del problema de la calefacció, que no era pas l'eix de la lluita, que girava entorn un programa reivindicatiu mínim de cinq punts.

-Creació de Facultat en lloc del Col.legi, que per la seva pròpia estructura jurídica pot desaparèixer en qualsevol moment.

-Implantació d'horaris nocturns la manca dels quals ha fet que un 30 % de la població universitària hagi hagut de deixar d'estudiar.

-Creació, a Filosofia, d'un departament (actualment només n'hi han dos) de psicologia i ciències de l'Educació.

-Financiació Estatal. Actualment hi ha un Patronat que financia juntament amb la Central i l'Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Lleida.

-No a l'augment en el preu de les matrícules, que ja costen cinc mil pessetes de les quals 3000 van al Patronat.

Sobre la qüestió de la calefacció, el Batlle de Lleida va justificar-se dient que tot era degut a la crisi energètica, que dificultava el subministre de fuel-oil! Voilà com els àrabs es carreguen a les espatlles la napoleònica infraestructura universitaria de *las españas*... Als estudiants hi van seguir els PNN; sembla ser que no cobren (l'any passat van triçar mesos). El petroli, deu de ser el petroli.

El problema de Lleida posa en qüestió la pròpia existència dels Col.legis Universitàris. Fills de la LGE com a solució a la no-creació de noves universitats. Avui, per allò de *a rey muerto, rey puesto*, l'actual Ministre no els fomenta i la crisi s'accentúa... Perquè tampoc fomentA les universitats. De moment, l'Estat no financia, i els teòrics títols de graduat que s'haurien de donar --segons la LG

E-- després del primer cicle, no es donen. El que els hi han regalat als estudiants lleidatans, fins el moment, és una bandera móvil de la policia armada, que ha instal.lat la caserna precisa i sarcàsticament en l'Edifici destinat a ser el Col.legi Major, amb Biblioteca i llocs per a seminaris. La policia diu que no se'n va, que allà estan millor que al lloc on havien d'anar en principi. Es prou irònic el quadre, i en cassos com aquest no hi manquen comentaris: es comenten sols.

les movilitzacions per seat

A la Universitat s'han conseguit manifestacions massives. Mes de 10 000 estudiants han participat en la gran manifestació que venia de Pedralbes, per una banda, i de Bellaterra, per l'altra. Van haber-hi concentracions al Clínic, Plaça Universitat, Ramblas i Plaça Catalunya. S'han fet nombroses assemblees, recollides de diners, explicacions... El problema de la SEAT ha arribat a tots els universitàris.

L'enfoc donat a aquesta lluita ha estat diferent al donat en d'al

tres ocasions; i és que el moment també es diferent. Es l'enfoc cap a la convergència, superant la ja "tradicional" solidaritat que caracteritzava o caricaturitzava anteriors etapes del Moviment estudiantil amb respecte al Moviment Obrer. Es l'enfoc del paper de la Universitat en un procés de vaga general, amb les seves reivindicacions, comprenent políticament el paper de direcció de la classe obrera en aquesta conjuntura. Es l'enfoc cap a la massivitat de la lluita, amb mètodes que conguin a tots els estudiants el se lloc en la participació en la lluita, no que els restringeixin. Aquest és un element a tenir en compte, i que explica, per altra banda, per què, en d'altres èpoques, no s'aconseguia una autèntica participació massiva dels estudiants. Sobrava avanguardisme i mancaven explicacions clares, audàcia i confiança en la pròpia capacitat dels estudiants no integrats al si d'aquesta avanguarda.

Aquest és el camí, i tothom té el seu lloc en el combat contra la Dictadura. Els combats que han de ser massius s'han de fer amb mètodes de masses que permetin la participació de tothom en una lluita que mai no ha sigut el combat exclusiu de l'avanguarda.

matricula lliure

Després de la suspensió dels estudis lliures, en nóm de la qualitat de l'ensenyament, en nom de la teoria elitista iniciada amb la LGE de pocs i bons, que portà la llei de selectivitat en conseqüència, el Rectorat de la Universitat de Barcelona obra matrícula lliure a diferents facultats, podent matricular-se, inclús, els estudiants que no havien passat les proves d"entrada. Això vol dir dues coses: en primer lloc, es posa en evidència la falsedat de que no existia el "numerus claussus", i de que les proves només eren per valorar i no pas per restringir el nombre d'alumnes; en segon lloc, senta un precedent com a important retrocés de la selectivitat, adobat amb elements demagògics, perquè cal mantenir les aparences, però precedent a la fi que cal aprofitar a totes les facultats i universitats no incloses en aquesta disposició.

PNN INSTITUTS

Cada any, al començar el curs, el problema de la manca d'una reglamentació laboral clara pels professors d'institut, es torna a posar en evidència. L'any passat, ja van parar la quasi totalitat d'instituts de Barcelona i provincia, I els acomiadaments es multiplicaren. Enguany, han parat els Instituts d'Ensenyament mitjà de Prat de Llobregat, Emperador Carlos, Montcada Cornellà, Gavà, Sant Feliu, Sta Coloma de Gramenet, l'Hospitalet i el Joan Boscan, dos dies, en principi, a l'espera de resposta del Ministeri a les següents reivindicacions:

-Readmissió acomiadats.

-Contracte laboral.

-Cobro dels atrassos; els hi deuen la paga de Nadal del 1973!!!

-Augment de sou proporcional a l'elevació del cost de la vida. No se'ls ha augmentat el sou des de 1965.

-Obertura de matrícula: funcionament dels INEM a plè rendiment.

-Llibertat de reunió als centres

La reacció dels professors numeraris i dels Latxillers ha estat de recolzament, a la majoria de Centres. A la resta de l'Estat, Asturias ha tingut aturs en 15 INEM's, i a Lugo 140 professors han estat suspesos de treball i seu per sis dies. La solidaritat, però, ha estat important.

MOMENT POLITIC

INMEDIATAMENT al cessament de Pío Cabanillas i les subsegüents dimissions, nous rumors vàren saltar al carrer: Pita da Veiga o Girón relevaven Arias Navarro, que hauria presentat la dimissió. La cosa es va quedar en rumor, un rumor que, si més no, posa en qüestió que, en aquests moments, la uniformitat del govern és un filmet de ciència ficció i que, en aquesta situació de descomposició interna, pot passar qualsevol cosa, encara que aquesta cosa estigui la dimissió del President del Govern. Això es un fet avui per avui palpable i que ha estat tema de comentari de la revista francesa Nouvel Observateur.

Als ministres llevats els han succeit León Herrera, procedent de Governació, i Cabello de Alba, directiu de la SEAT, entre d'altres empreses.

León Herrera s'enfronta al Ministeri que més havia fet per l'obertura, en quant a un restringir les censures a premsa, llibres, re

Amiac Navarro contempla des de les altures com Caballo de Alba jura amb la ma esquerra i posa: "tu quoque, fili mehi" (C.J. Caesar)

citals i discs; però sembla ser que fóu massa per els estrets cintells de l'obertura d'Arias. El nou Ministre, després de fer declaracions on assegura que ell no ve a tancar cap porta, comença de nou l'escalada de segrestaments, prohibicions, censures a premsa i cinema (tres pel.lícules autoritzates pel tandem Cabanillas-De la Cierva han estat retirades pel propi León Herrera). Alhora, Ricardo de la Cierva també fa declaracions a la nova revista POSIBLE, en termes durissims, reafirmant que la 4 obertura no la farà aquest règim ni c cap que procedeixi d'ell, i fent balanç de la seva gestió a Cultura Popular, on només va segrestar el llibre de Manolo Vazquez Montalbán, *de lo que me arrepiento sinceramente*, segons pròpies paraules. Atac durissim també als ultras, als qui fa responsables de la caiguda de Cabanillas.

De la Cierva és home prou enterat, prou "ficat" com per a no vessar-la al fer declaracions públiques d'aquest tipus. Ni un home del règim, biograf de Franco, veu gens clara l'evolució, tal i com estan les coses, precissament perquè ha palpat el pès especific dels ultra com a únic support del franquisme, els únics a qui, en definitiva, els interessa la seva continuitat i que

GENOVEVA FOREST I ANTONIO DURAN SERAN JUTJATS.
ALERTA!! ELS VOLEN MATAR

Els militars s'inibeixen del sumari de sanchez montero. Abans s'havia inhibit el TOP: ningú no es vol carregar la responsabilitat de condemnar, per delicte d'associació, a aquest respectat comunista. Saludem l'opció dels militars, no volent intervenir en judicis contra el «delicte» d'exercir la llibertat.

tallen les façanes quan aquestes volen anar més lluny del paper que tenen assignat. Déiem en d'altres números d'UNIVERSITAT, que a les associacions hi cabrien els qui sempre hi havien capiqut. Rectifiquem: ni aquest hi caben; veritat, senyor de la Cierva?

CONVERSES Espanya-USA.- El govern franquista intenta de mantenir les bases ianquis a l'Estat Espanyol, el què vol dir que, a canvi de dolars i tàcit recolzament, posa el poble a la primera linia d'un foc en el que, cas que vinqui, no hi tindrà art ni part. I al territori de l'Estat Espanyol hi han objectius militars clarissims, que no hi son perqué si, sinó per utilitzar-los, si convé.

Això no és una negligència diplomàtica com tantes; és la lògica d'una politica mantinguda i decidida en sense el poble, per sobre el poble i a costa del poble... La demagògia que puqui tenir aquesta frase és ben mínima comparada amb el seu dramàtic significat. No aclarim per evitar ferir lletraferides reticències...

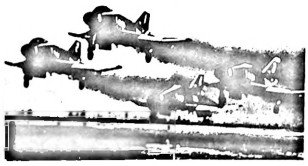

amnistia

LA CAMPANYA per l'amnistia dels presoners i exiliats politics, de cairc legal, ha estat boicotejada per la policia en nombroses ocasions; detencions, estripament de signatures i darrerament declaració pública de que Justicia i Pau és una organització il.legal. El seu màxim responsable, Joaquin Ruiz Jiménez, ha tingut que posar de nou els punts sobre les is, clarificant les coses, desmentint a la policia i salvant de nou el darrer obstacle posat a la campanya, a unes fir mes que ja els fan molta, molta por perquè carrera elles hi han homes que demanen la llibertat dels presoners, la llibertat tàcita que t tanqui definitivament les portes de les presons. Les moltes firmes que hi ha són un cop dur a tota una politica; son el recolzament a una altra politica, la de la llibertat.

junta

A MIDA que el règim accelera la seva ja irreversible crisi, la importància politica de la Junta, les seves fites, prenen cada cop més relevància. Per una banda, la Junta s'entrevista amb governs i Institucions politiques de l'Europa Occidental; per l'altra, consolida el seu programa i rep noves forces al seu si. L'exemple més patent és el del PCE (i) que ja està sostenent converses amb la Junta, tot i que, quan Calvo Serer i Carrillo van fer la primera declaració, es mostraren en frontal desacord.

Mentrestant, la Democràcia Cristiana es defineix, per primera vegada i en forma clara, per la ruptura democràtica. I la Junta roman oberta mentre el feixisme es tanca en el que pot ser no una porta sinó el definitiu taüt.

DESEMBRE

MOMENT POLITIC

*RUIZ GIMENEZ va començar la seva conferència al Col.legi d'advocats de Barcelona dient que les aigues del Segre s'havien desbordat... Realment l'aigua s'ha sortit de mare i els ha agafat en sense un mínim i decorós *taparrabos*. Els calabossos de la DGS s'han honrat amb la visita de personalitats lliberals i demòcrates d'un ampli espectre que va des de Gil Robles fins Felipe Gonzalez, passant pel propi Ruiz Giménez. I ajxo no és tot:d'altres personalitats, que no assistien a la reunió, es presentaren, bé per ser detinguts, bé per interessar-se pels que si ho estaven; aixi, passen per la DGS José María Gil Robles, Eduard Tarragona, el Teniente Coronel Diez Alegría i el dirigent del grup Tacito.

El fet seria senzillament alucinant (els cognoms dels detinguts, gent que vol ser agafada...) si el mar geopolític no fos l'Estat Espanyol just quan el seu regim intenta de fer creure a la gent que es democratitza. Llavors l'alucinació esdevé gag de revista que no arriva ni a la tragicomedia.

Les detencions repercuteixen ràpidament a tot arreu. Embaixades estrangeres s'interessen pels detinguts que han de ser alliberats seguint la política defensista del *mejor no meneallo*. Mentrestant, tots els diaris --llevats els de la cadena del Movimiento-- inserten editorials demanant la regulació jurídica que no converteixi en delicte l'ús de les llibertats, adoptant doncs una postura clara --dins una semàntica adobada ad usum ja que un Editorial és sempre un Editorial-- sobre les necessitats polítiques actuals.

Per altra banda, la Conferencia Episcopal i l'Associació Católica Nacional de Propagandistes demanen l'amnistia per tots els empresonats per causes polítiques... Seria, en fi, llarguissim esmentar tots els comentaris, reunions, manifestacions, declaracions públiques de personalitats..., que es posen a l'altra costat del règim i que rebutjen la seva obertura de pissarrí, i s'evidencia cada cop més que el que el poble demana, exigeix, és la democracia sense adjectius ni matitzacions metafísiques. Les coses estan prou clares com per saber que és la democracia o com per palpar diariament com aquesta democracia no és ni de broma *el afan subversivo de unos pocos*. Desgraciadament per al regim, la democracia és una altra cosa.

*EN UN ALTRE SENTIT, les detencions del carrer del Segre semblen indicar que per a un futur democràtic sectors del socialisme espanyol optarien per una aliança de centre-esquerra. L'analissi internacional permet veure el fracas es trepitós, la caiguda en picat d'aquesta política a Italia, mentre l'altra cara de la moneda evidencia un camir a tenir en compte:França. Les proximes eleccions, amb el vot dels majors de divuit anys a les urnes, sentenciaran a mort la vida política de Giscard d'Estaing. Pero no és aquest el problema central. Si que ho és la conquesta de la democracia. Però cal parlar ja ara del futur (pròxim).

*LES ASSOCIACIONS polítiques ja estan a punt de néixer. Utilitzant el sempre clar i català llenguatge popular, podem afirmar que *l'han parida morta*. Arias Navarro, que a part de tot no és gens televisiu, va recomanar calma, pau i tranquil.litat des de les antenes de la TV. I, sobre tot, poques crítiques. El senyor President ens va demanar pietat, compassió, comprensió... Esta clar, l'home s'ha adelantat tant als temps! Objectivament, era l'únic que podia fer; suplicar que no se'l critiqués. Evidenciar públicament que el que es veuen venir són, més que associacions, crítiques per part del poble. Llençar un Estatut d'aquest tipus, sabent a priori que ningú no el voldra, és el suicidi polític i la patètica demostració de la feblesa i la poca confiança que tenen ells mateixos en els seus projectes.

Les associacions estan sota terra ja abans de néixer. De moment, només han anunciat que formaran associacions Oriol y Urquijo, Cantarero del Castillo i l'ANEPA de López Rodó. Tots els demés continuen --matitzem el continuen-- a fora. Altra cosa que caldrà veure és si obtenen el quorum de 25 mil persones a 15 provincies, sota tan amades senyeres.

Eduard Tarragona, no precisament un home de l'esquerra, deia que les associacions son *tocar el flaviol*. I desafinant. Això ho afegim de la nostra collita.

*L'ALTRA CARA DE L'OBERTURA és la que es veu realment clara. 25 detinguts, membres de la UTT del Baix Llobregat, acusats de pertanyer al PSUC, van ser agafats en una sincronitzada operació policial nocturna. Els 500 assistents a la reunió sindical que va declarar la vaga s'han dirigit al TOP demanant la seva inhibició, la qual cosa és de per se un delicte de coacció als tribunals, si bé que l'han passat per alt també, i no pas per manca de ganes. El que manca, avui per avui, és confiança;i el futur els comença a espantar. S'inaugurarà una època d'inhibicions de jurisdiccions especials, iniciada amb els cassos de Simón Sánchez Montero i continuada amb la inhibició dels militars sobre els acussats de SEAT, i declarant llur llibertat provisional? I anem sumant. I ells restant; el cero absolut els està proper.

*VAGUES DE FAM de la quasi totalitat d'empresonats polítics al nord (Martutene i Basauri, son les dues presons més importants). La vaga demanava el reconeixement de l'estatut del près polític, ja que una amnistia per tots els detinguts per raons politico-socials no afectaria a molts dels recluits d'aquests llocs, que estan considerats com a delinqüents comuns --condemnats per voladures, atemptats a monuments, etc...

La vaga dels empresonats polítics d'Euskadi va tenir un fort recolzament des de l'exterior (tancaments de familiars a esglesies, manifestacions, marxes, vagues...) augmentant el ressó popular d'aquestes vagues de fam.

A Catalunya, mossèn Xirinachs ha anunciat el començament d'una vaga de fam el dia primer de gener, que no té intenció d'acabar fins la consequció de l'amnistia. Mossen Xirinachs ha estat detingut varies vegades, i processat pel TOP, negant-se a parlar sempre altra llengua que no fos la seva. Darrerament va ser detingut a Barcelona, a l'esglèsia de Sta Maria Mitjancera, amb 113 democrates catalans de totes las tendències.

MOVIMENT OBRER

La lluita obrera està arrivant als nivells més alts aconseguits des de les importants movilitzacions de l'any 52 a Barcelona, ja que, si bé arrel del procés de Burgos va haver-hi una forta lluita i agitació al carrer, a nivell de fàbriques i aturs obrers no van superar en aquest periode les esmentades vagues de 1952. Vagues Generals ara a Euskadi (Tancant fins i tot petits comerciants, desafiant les amenaces de multes de 40 a 300 mil pessetes, i àdhuc la forta vigilancia de la policia i la G.C., continuament patrullant per pobles i ciutats) i al Baix Llobregat, on la lluita contra la carestia de la vida i la política econòmica del govern Arias han estat el comú denominador, juntament amb l'exigencia de llibertats polítiques i sindicals i de l'amnistia --recordant el cas concret d'Eva Forest--, de l'extensió d'unes vagues evidentment polítiques, car les seves solucions son solsament polítiques: les solucions que només pot oferir el canvi democràtic.

A aquests dos grans apartats, no tant sols geogràfics, hi ha que

afegir-hi una interminable llista d'empreses que han fet aturs de tot el personal, incluint moltes vegades fins i tot els caps de seccions: Banca (Madrid, Barcelona i València, fonamentalment), CUMBRE, FASA-RENAULT, OLIVETTI, AUTHI i les companyies d'assegurances i transports de Barcelona. Importants tan bé per la evidencia en els efectes produits, les vagues de premsa: per primera vegada des de l'any 39, diferents diaris no surten al carrer (NOTICIERO UNIVERSAL, FARO DE VIGO, NUEVO DIARIO) i a l'empresa editorial HAUSER Y MENET, que tira en els seus tallers TRIUNFO, ACTUALIDAD ESPAÑOLA, ACTUALIDAD ECONOMICA i HOLA (480.000 exemplars) entre d'altres, i que no sortiren al carrer, en alguns dels seus números, degut a la vaga.

Apartat especial per l'empresa SEAT, on la força obrera totes les seves característiques: la empresa es veu obligada a pagar els deu dies de suspensió i a acceptar el diàleg amb el jurat i amb els representants DIRECTAMENT elegits pels treballadors, el que va ser aconseguit després d'uns dies de vagues de quatre hores, exigint que fos un fet real la dimissió del Jurat (que formalment ja havia dimitit): dimissió a acceptar per l'empresa i l'Organització Sindical, alhora que la reivindicació d'unes noves eleccions.

La lluita dels treballadors de SEAT continua per aquestes noves eleccions i perquè el jurat dimitit no intervingui ja més en cap tipus de negociacions.

A cada lluita, en una situació com l'actual, de vaga general, sèm pizen no els mètodes de sempre, sinó els metodes característics d'aquest context d'ofensiva, utilitzant al maxim les possibilitats legals. Reunions d'enllaços, assemblees massives, reunions a Sindicats, pressions a través dels seus òrgans i dirigents, ressó a l'opinió pública, solidaritat econòmica per part d'altres sectors, declaracions d'entitats públiques i ciutadanes, de col.legis professionals i jerarquies eclessiastiques... El moment actual no és pas el fruit de la generació espontània: és el resultat d'un treball continuat per sobre dificultats, i d'assimilació d'experiències cara a colpejar l'enemic en el seu moment més febil i amb els mètodes amplis de participació en una lluita de tothom. El combat contra la dictadura i per l'alternativa democràtica.

UNIVERSITAT

*ELS PNN s'han reunit tres vegades d'ençà el mes passat. A les reunions hi han assistit representants de gairebé totes les facultats i escoles, iniciant ja el treball d'elaboració d'un contraprojecte d'Estatut del Professorat, recollint les seves reivindicacions, de les que més amunt hem parlat. Per altra banda, a l'Autònoma de Lletres, els professors han començat la preparació del Claustre General de la seva Universitat, plantejant en els temes de l'ordre del dia l'inici de la caracterització de la Universitat a la que aspiren les forces democratiques.

*EL PROFESSOR (¡) CARRERAS, membre dinàstic de l'estirp de les persones no gens grates, ha passat a una obligada nocturnització, ja que a les classes del matí era més que impopular. Esperem que sabrà aprofitar les penombres nocturnes i que, dequdament enmascarat, podrà aguantar un cert temps en el seu nou lloc. De totes maneres, si el nou intent li resulta tan dissortat com els altres (Rector i professor), l'experiència li haurà servit de força: sabra que a la Universitat no hi cap i que segurament feria un bon paper de vigilant nocturn a qualsevol dels dos canòdroms de Barcelona. Això si vol restar aquí. I és aquesta una altra opció que, evidentment des d'aquestes ratlles, tampoc li sugerim.

*ELS PNN porten el seu cas als tribunals, perque siguin ells els qui decideixin sobre la seva qualificació laboral, alhora que denuncien els gastaments de la universitat. Es important, per coneixer aquesta problematica del personal no docent, veure el DOCUMENT núm 1 d'UNIVERSITAT, publicat el mes passat i inaugurant una nova publicació de la nostra revista.

Cal remarcar, com a molt important, la victoria del PNN de la Central: han aconseguit la readmissió dels acomiadats.

*ELECCCIONS. Encara amb poques dades, intentarem de fer un balanç el més aproximat possible dels resultats de les eleccions estudiantils.

Els Districtes universitàris que han anat a un boicot practicament total, han estat els de Saragossa, Bilbao i Santiago, on les autoritats acadèmiques mostraren una oberta actitud obstructora a la realització de les votacions.

Madrid. - Les eleccions, amb un programa clar (veure CAMBIO 16), s'han fet a totes les facultats, excepte a polítiques (boicot) i medecina de la Complutense, on foren convocades un dissabte a les vuit de la nit i en plena vaga de catedràtics contra les reivindicacions d'estudiants i PNN.

Es interessant de remarcar el moment en que ha tingut lloc el procés electoral a Madrid, en un marc de constants lluites reivindicatives per facultats.

Avui, ja s'han fet possibles reunions de representants sindicals que han agrupat vora 200 delegats. D'altra banda, en aquest sentit i utilitzant ja la nova estructura organitzativa, una ETS ha editat ja tres números d'una revista sindical, de 1.400 exemplars de tirada.

Tarragona. - 60% de participació. Tots els cursos de l'Escola de Professorat EGB i tots els primers de Geografia, filologia, filosofia i Ciencies de l'Educació.

Lleida. - Eleccions a Dret i Agrònoms.

Mallorca. - Eleccions a Magisteri, Geografia, filologia i tercer de pedagogia.

Barcelona Central. - Filosofia i Ciencies de l'Educació: eleccions a quatre cursos. Filologia: tres cursos d'Arab, tres de Llatí, tres cursos de primer, dos de segon i tercer, quart i cinqué d'Hebreu. Geografia e Historia: Un grup de cinqué d'historia moderna i dos grups de primer.

Ciencies. Eleccions practicament totals a Matematiques, físiques i químiques. A Biologiques, han elegit delegats segon, tercer i cinqué.

Dret. Els tres primers cursos del matí han elegit els seus representants.

Econòmiques. Dos grups de primer curs han elegit delegats, un grup de segon, dos de tercer, quart i cinqué d'Economia General i segon i quart d'Empreses. També dos grups de nit.

Farmacia. Eleccions practicament a tots els cursos.

Estudis Empresarials. Eleccions als tres primers cursos.

Medecina. 60% de participació. Quatre grups de primer, dos de segon, tres de tercer i tres de quart. A Mataró ha votat primer curs.

Barcelona Autonoma. -

Econòmiques. Economia General ha elegit representants en la quasi totalitat dels cursos.

Ciències. Eleccions practicament totals.

Dret. Han elegit delegats els dos primers cursos.

Lletres. Eleccions practicament a tots els cursos.

Ciencies de la Informació. Ha elegit delegats segon curs.

atenció: consell de guerra contra un estudiant de físiques. cognom, colomer. mili al sahara. donava classes particulars a saharauis i està acusat d'espionatge.

(vé de la pag.20)

(1) NOTA DE LA REDACCIO.- *En aquest aspecte, demanem la incorporació del professor Manuel Sacristán, apartat fa més d'un any de la seva docència, alhora que denunciem enèrgicament la maniobra de les autoritats acadèmiques que, per evitar que els estudiants reivindiquessin legalment la presència de Manuel Sacristán a la càtedra de Teoria General del Mètode, han contractat, via el Departament de Martín López, un encarregat de càtedra que cobra, roba el lloc d'un altre i té por d'anar a donar les classes. Aquests mitjans, gangsterils com a mínim i per evitar, llisa i llanament, paraules majors, són els que es veuen obligades a emprar les autoritats acadèmiques, a major glòria de la Universitat de Barcelona, per negar el seu lloc a un dels investigadors més importants del nostre temps.*

carta des d'una presó espanyola

Fuí prendida en mi casa el 16 de Septiembre. Apenas había llegado a la Dirección General de Seguridad cuando fuí encerrada en una celda, y casi inmediatamente bajó un grupo de "jóvenes" de la B.P.S. (Brigada Político Social). Me miraron con odio y comentaron entre sí "hay que fusilarla", "hay que liquidarla", "nada de interrogatorios, ejecútala solamente", etc...

Quedé en la celda varias horas durante las cuales me enteré de que habían detenido a algunos de mis amigos. Me sacaron, me esposaron y me llevaron al tercer piso. Allí me hicieron entrar en una habitación enorme, amueblada solamente con algunas mesas aquí y allá. No había ventanas y la luz eléctrica era muy mala. Allí estaban los ocho o diez hombres jóvenes que habáin bajado para mirarme, vestidos en camisetas o solamente en mangas de camisa, pero no pude ver mucho más, ya que me pusieron de cara a la pared.

Me obligaron a estar en pie, de cara a la pared con la cabeza alta, los ojos abiertos y los pies juntos. Y me amenazaron con que si me movía lo más mínimo me aplastarían la cabeza a golpes. Empezaron a insultarme: "asesina, eres lo más asqueroso que haya parido nadie", "comunista", etc..., "te obligaremos a decír la verdad y después te tiraremos por la ventana y diremos que te has suicidado"

Me tambaleé. Entonces me pegaron en la espalda y me empujaron contra la pared. "Si te mueves una vez más te romperemos la nuca", "si vomitas tendrás que lamerlo tú misma". No sé cuánto tiempo aguanté esto. Las piernas se doblaron debajo de mí, me sentí mareada y sudaba. "Si te caes te daremos patadas hasta que te pongas en pié otra vez" Caí de rodillas varias veces pero me retorcieron los brazos y lograron ponerme en pie de nuevo. Recuerdo que sentí una extraña angustia de muerte y que alguien me dió un fuerte golpe en la espalda. Perdí el conocimiento. Cuando me desperté de nuevo yacía en el suelo y alguien levantó mis pies muy alto y casi en seguida alguien echó un cubo de agua sobre mí. Empecé a estremecerme y a tener escalofríos. No pude levantarme pero me ayudaron. Caí sobre una mesa pero no me dejaron en paz sino que me pusieron contra la pared de nuevo. Me retorcieron los brazos. "si haces comedia una vez más, te liquidamos", etc...

Un cubano vino hacia mí y retorció mis brazos: Fidel chupó la sangre de mis tres hermanos y tú tienes un hijo en Cuba que estudia para ser asesino". Me pegó fuertemente, me sacudió tirándome en el cabello y volvieron los insultos de siempre. Esto duró horas, no lo recuerdo con exactitud.

Me desmayé de nuevo y entonces probablemente empezaron a preocuparse pues cuado me desperté había menos personas y se notaba que estaban nerviosas. Yacía en el suelo y una "doctora" pequeña, gorda y excesivamente maquillada sonrió cínicamente, me tomó el pulso y gritó con voz burlona: "nada, no es nada. Pulso normal, me oyen. Normal." Sin dar importancia a esta parodia de reconocimiento continuó hablando con ellos: "corazón normal. Podeis continuar, no es nada serio. Continuad, continuad, no hay razón para interrumpir el interrogatorio".

Me levantaron y me pusieron contra la pared de nuevo. Entonces la doctora me dijo: "usted necesita algo que le anime. Hable, hable, contesta a sus preguntas y después le daré un café".

Lo peor de esta tortura, lo descubrí en ese momento, fue que nadie, durante el tiempo que duró, me había preguntado nada. Fue una especie de calentamiento, lo entendí enseguida.

Dos personas me arrastraron desde allí a través de un largo pasillo a la sala de espera de una oficina. Era una habitación pequeña en la cual trabajaban un funcionario y su secretaria. Me pusieron otra vez contra la pared y me cogieron los brazos. Al mismo tiempo me apretaron ciertos nervios que me causaron calambres y dolores. Se rieron porque estaba toda mojada. "Se ha meado las bragas, la maldita puta". Tenía mucho dolor de cabeza y lo que más me sorprendió que el jefe, es decir el funcionario, y su secretaria se comportaban con tanta indiferencia y continuaban escribiendo sus cartas como si nada hubiera ocurrido.

A una señal de alguien, se abrió una puerta y me condujeron a un lujoso despacho, en el cual esperaban Sainz (el jefe de la policía de Madrid), un alto funcionario --creo que era el jefe de la B.P.S. para todo el país-- llamado Roberto, y una tercera persona.

El cambio fue grotesco. "Pobrecita, ¿qué ha pasado? qué canallas. Pero esto ya se acabó. Vamos a hablar, tú nos contarás y todos estaremos contentos". El llamado Roberto me ofreció un sitio en un sillón. "Somos gente también. Comprendemos que eres idealista, que tu marido tiene amantes, que estas frustrada y que por eso y porque tienes

ideas románticas has buscado tu satisfacción en ETA". Etcétera, etcétera. Este interrogatorio duró muchas horas y fue una humillación e injuria constante.

En la segunda ocasión, el método fue otro. Durante una noche entera me pegaron sistemáticamente en la cabeza, en el cogote, con el canto de la mano, al mismo tiempo que me apretaban con ambas manos las sienes de tal manera que me dolió mucho en los oídos. Me dieron gran cantidad de bofetadas y me tiraron del cabello sacudiéndome la cabeza. Por la mañana, cuando me devolvieron a la celda, me tambaleaba como un boxeador y casi no recuerdo nada del interrogatorio que se había iniciado con: "empieza y cuentanos sobre los contactos entre el partido comunista y ETA, y cuál era tu papel en esto..."

Durante los nueve días que estuve en la DGS, pasé por diecisiete interrogatorios y en todos fui torturada menos en el último, en el que solamente se me insultó. En una manera u otra fueron repetidas las cosas que ya he relatado.

Por lo menos cuatro de estos interrogatorios fueron hechos en presencia de Sainz y en su despacho. Las escenas que sucedieron allí y que fueron llevadas a cabo por el comisario Roberto variaban entre ruegos paternales y crueldad desenfrenada (amenazas de pistola, puñetazos en el estómago, mechones arrancados). En una ocasión cayó de rodillas a mis pies, cogió mi mano y sollozó: "me matas. Terminarás en la cárcel, ya que has matado. Me has matado a mí". Después me dijo que yo era muy buena y que me quería, y me abrazó. Fue una situación grotesca que me hizo pensar en un prostíbulo.

Fuera me entregaron de nuevo a los "jóvenes atletas". "Nosotros no nos reímos como los viejos". Cuando volví de uno de estos interrogatorios me encontré con Antonio Durán Velasco: sus ojos estaban completamente hinchados y toda su cara estaba llena de hematomas. Tenía también dificultad en andar. Desde mi celda oí que alguien en la celda de enfrente se quejaba de que le habían roto las costillas, y un poco más lejos alguien pidió por un médico para ser examinado por una lesión parecida.

También torturaron mucho a Carmen Vadal. Oí como se quejaba de que la habían obligado a andar sobre las rodillas durante horas, y semanas después tenía todavía las señales. Lidia Falcón, que recientemente había tenido hepatitis, fue golpeada cerca del hígado y en el estómago. La peor tortura fue la que tuve que pasar los últimos días cuando me contaron que mi marido estaba allí, herido, pues cuando le habían detenido habían tenido que disparar contra él y también, que si no hablaba, traerían allí a mi hija de doce años. Me dieron toda clase de explicaciones para que pareciera plausible: que aunque la ley lo prohibe, hay una cláusula especial que permite el interrogatorio de un niño si el padre y la madre están detenidos.

Viví otra situación de terror cuando la noticia llegó a los diarios. No me estaba permitido leerlos, pero me di cuenta rapidamente de que los diarios contaban cosas terribles de mí, pues empezaron a llegar gran cantidad de policías a la mirilla de mi celda, diciendo: "solamente hay que fusilarla y después decir que intentó escapar", "esta no debe salir de aquí con vida". Recuerdo que estaba paralizada de miedo y ni siquiera me atrevía a salir para ir al lavabo.

Al noveno día de mi detención, conté estos hechos al Juez Militar. Después fui llevada a la cárcel donde estuve diecisiete días en una celda de aislamiento, padecí de una depresión reactiva, una depresión causada por circunstancias exteriores y conocidas, en este caso tortura y aislamiento, de lo cual me había dado cuenta y que también fue diagnosticada por el médico de la cárcel. Algunas veces estaba tan mal que dije al juez militar que si continuaba así: "al final voy a confesar que fuí yo quien asesinó a Calvo Sotelo". El once de octubre cesó i
once de octubre cesó mi aislamiento y lo primero que hice fue hacer constar de nuevo que opinaba que me habían hecho pasar por diversas formas de tortura.

Delante del Juez Militar hice constar también que los interrogatorios sobre la ETA habían tenido como finalidad el conseguir información de sitios, fincas, casas, etcétera, en el sur de Francia, y que fueron efectuados por personas que conocían bien esas regiones: que había oído que algunas personas habían ido a estos lugares y que me habían dicho en varias ocasiones algo como: "no sois solamente vosotros los que podéis hacer secuestros. Cualquier día traeremos aquí a Argala y otros para haceros comparecer ante un Tribunal". Todo esto me dió razones fundadas para pensar que un grupo dentro de la organización medio policial estaba tomando medidas para "secuestrar" a miembros de la ETA en Francia. Hice constar esto delante del Juez, pues mi intención era revelarlo a la Autoridad Francesa tan pronto hubiera tenido oportunidad de hablar con mi abogado, pero aunque lo solicité inmediatamente, hasta hoy, 22 de octubre, no lo he logrado. Todavía hoy están en sus celdas de aislamiento las compañeras María Luz Fernández, que fué duramente torturada, y Rosalía Pérez. Esta declaracion personal fue, como ya he dicho, hecha anteriormente delante del Juez Militar y ha sido copiada para informar a mi abogado.

Quiero hacer constar también que se han aprovechado de nuestros hijos para exponernos a una horible tortura física --los míos y también los de Rosalía López Pedrets, que acaba de salir de la celda de aislamiento y que puede contar lo que han hecho con ella.

EVA FOREST DE SASTRE.

EDITAT PER LA COMISSIO
UNIVERSITARIA
DEL P.S.U. DE CATALUNYA

PREU 25 Ptes